Opłatę pocztową uiszczono gotówką.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

ROK XLI. Lwów, dnia 25 czerwca 1937 r. NUMER 6

TREŚĆ:

1.

Okręgi szkolne.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 1937 r.

Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 302.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) w brzmieniu zmienionym art. 53 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu włościwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) zarządza się, co następuje:

§ 1. Dla celów administracyjnych w zakresie wychowania dzieli się obszar państwa, z wyjątkiem województwa śląskiego, na następujące okręgi szkolne:

1. brzeski, obejmujący obszary województw poleskiego i białostockiego z wyłączeniem powiatów suwalskiego, augustowskiego, grodzieńskiego i wołkowyskiego, z siedzibą kuratora okręgu szkolnego w Brześciu nad Bugiem,

2. krakowski, obejmujący obszary województw krakowskiego i kieleckiego, z siedzibą kuratora okręgu szkolnego w Krakowie,

3. lubelski, obejmujący obszar województwa lubelskiego, z siedzibą kuratora okręgu szkolnego w Lublinie,

4. lwowski, obejmujący obszar województw lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, z siedzibą kuratora okręgu szkolnego we Lwowie,

5. pomorski, obejmujący obszar województwa pomorskiego, z siedzibą kuratora okręgu szkolnego w Toruniu,

6. poznański, obejmujący obszar województwa poznańskiego, z siedzibą kuratora okręgu szkolnego w Poznaniu,

7. warszawski, obejmujący obszary okręgu m. st. Warszawy oraz województw warszawskiego i łódzkiego, z siedzibą kuratora okręgu szkolnego w Warszawie,

8. wileński, obejmujący obszary województw wileńskiego i nowogródzkiego oraz powiatów suwalskiego, augustowskiego, grodzieńskiego i wołkowyskiego z województwa białostockiego, z siedzibą kuratora okręgu szkolnego w Wilnie,

9. wołyński, obejmujący obszar województwa wołyńskiego, z siedzibą kuratora okręgu szkolnego w Równem.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1937 r. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 7 lipca 1932 r. o okręgach szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 589).

Prezes Rady Ministrów: (—) *E. Kwiatkowski.*

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

2.

Przedłużenie terminu zgłaszania okresów działalności niepodległościowej.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 1937 r.

(Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 305).

Na podstawie art. 37 pkt 6 i art. 50 ust. 7 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r., o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 20, poz. 160), zmienionej dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 521) zarządza się co następuje:

§ 1. Przewidziany w § 67 ust. (4) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1934 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 60, poz. 513) termin zgłaszania okresów czynnej działalności, zmierzającej do odzyskania niepodległości Państwa Polskiego, stwierdzonej przez nadanie Krzyża Niepodle-

głości bądź Medalu Niepodległości, przedłuża się do dnia 31 grudnia 1938 r.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: (—) *Sławoj Składkowski.*

Minister Skarbu: (—) *E. Kwiatkowski.*

3.

Kwalifikacje zawodowe do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminariach nauczycielskich państwowych i prywatnych.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 12 kwietnia 1937 r. o przystosowaniu przepisów ustawy z dnia 26 września 1922 r., dotyczącej kwalifikacji zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminariach nauczycielskich państwowych i prywatnych, do wprowadzenia w życie nowego ustroju szkolnictwa.

(*Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 281*).

Na podstawie art. 56 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam co następuje:

§ 1. Nauczyciele, posiadający wydane na podstawie ustawy z dnia 26 września 1922 r., dotyczącej kwalifikacji zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminariach nauczycielskich państwowych i prywatnych (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr 75, poz. 740) wraz z późniejszymi zmianami, dyplomy na nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących, uprawniające do nauczania danych przedmiotów we wszystkich klasach szkół średnich ogólnokształcących i seminariów nauczycielskich, — posiadają kwalifikacje zawodowe do nauczania tych przedmiotów w czteroletnich gimnazjach ogólno-kształcących, dwuletnich liceach ogólnokształcących i trzyletnich liceach pedagogicznych, zorganizowanych na zasadach ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389).

§ 2. Nauczyciele, posiadający wydane na podstawie powołanej powyżej ustawy z dnia 26 września 1922 r. dyplomy na nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących, uprawniające do nauczania danych przedmiotów jedynie w kilku klasach szkół średnich ogólnokształcących lub seminariów nauczycielskich, — posiadają kwalifikacje zawodowe do nauczania tych przedmiotów we wszystkich klasach czteroletnich gimna-

zjów ogólnokształcących, zorganizowanych na zasadach ustawy z dnia 11 marca 1932 r., o ustroju szkolnictwa.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

4.

Legitymacje służbowe.

Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr. 57 z dnia 8 czerwca 1937 r. (B. P. 8316/37).

Nr BP. 20573/37. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, nawiązując do okólnika Nr 26 z dnia 6 marca 1935 r. (BP. 3237/35) o legitymacjach urzędowych nowego wzoru dla pracowników państwowych i ich żon, wyjaśnia, że w razie zmiany stosunku służbowego lub takiej okoliczności w tym stosunku, którą stwierdza legitymacja służbowa, należy funkcjonariuszowi wydać legitymację nową. W szczególności zatem wydanie nowej legitymacji jest uzasadnione w razie zmiany stanowiska służbowego, a więc zarówno w razie zmiany tytułu służbowego, jak i miejsca pełnienia służby (Okólnik Prezydium Rady Ministrów Nr 9 z dnia 15 kwietnia 1937 r. Nr 40—6/31).

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *W. Przybyłowicz.*

5.

Zespolenie strażactwa.

Pismo okólne Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 kwietnia 1937 r. Nr Wojsk. O. P. L./118/1 do PP. Wojewodów (Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę) i Prezydenta m. st. Warszawy.

Realizacja postanowień ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarem i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 365) zmierza obecnie w pierwszym rzędzie w kierunku należytego zorganizowania, ujednolicenia i usprawnienia działalności wszystkich straży pożarnych na terenie Państwa. Zamierzenia te są wspólnym zadaniem zarówno władz państwowych i samorządowych jak i Związku Straży Pożarnych R. P. — instytucji powołanej do czuwania nad całokształtem organizacji obrony przeciwpożarowej w Państwie w myśl wydawanych przeze mnie zarzą-

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1935 r., str. 82.

dzeń i wytycznych z racji sprawowania naczelnego nadzoru nad bezpieczeństwem pożarowym w kraju i działalnością stowarzyszeń.

Aby umożliwić Związkowi, którego rozwój i znaczenie jest szczególnie użyteczne dla interesów państwowego i społecznego, realizację jego zasadniczych celów i zadań statutowych, Rada Ministrów uznała Związek za stowarzyszenie wyższej użyteczności, nadając mu jednocześnie przywilej wyłączności działania w zakresie jednoczenia we wspólnej organizacji poszczególnych straży pożarnych, sprawowania kontroli fachowej i organizacyjnej nad wszystkimi strażami pożarnymi na obszarze całego Państwa, utrzymywania kursów fachowych z zakresu pożarnictwa, szkolenia fachowych organów pożarniczych inspekcyjnych i instrukcyjnych dla potrzeb własnych, samorządu, instytucji komunalnych itp. (Dz. U. R. P. Nr 102/33, poz. 779).

Jakkolwiek postanowienie art. 8 wymienionej na wstępie ustawy nakłada właściwie tylko na straże ochotnicze obowiązek należenia do Związku w charakterze członków, tem nie mniej jednak z uwagi na konieczność ujednolicenia i usprawnienia działalności wszystkich straży oraz ze względu na korzyści, wynikające dla członków z przynależności do Związku w formie korzystania z pomocy i urządzeń technicznych, porad fachowych i organizacyjnych z zakresu pożarnictwa itp. uważam za bardzo wskazane i celowe, aby zarówno straże zawodowe utrzymywane przez gminy jak i straże prywatne zgłosiły swe przystąpienie do Związku w charakterze członków czynnych.

Przystąpienie straży pożarnych zawodowych do Związku nie obciąży finansowo gmin, gdyż wysokość składki członkowskiej wynosi zaledwie 25—50 zł rocznie, a poza tym w niczym nie naruszy uprawnień przełożonych gmin przewidzianych w art. 43 wyżej wymienionej ustawy, ułatwi im natomiast w wysokim stopniu wykonywanie zadań i obowiązków z zakresu obrony przeciwpożarowej jako organom wykonawczym władz administracji ogólnej i przyczyni się bezwątpienia do szybszej i należytej organizacji bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

Momentem przemawiającym za koniecznością przystąpienia straży pożarnych do Związku jest również i to, że straże niezależnie od obowiązku niesienia pomocy i ratunku w wypadkach pożarów lub innych klęsk żywiołowych mają również ustawowy obowiązek brania udziału w akcji przeciwlotniczej i przeciwgazowej w czasie pokoju i wojny, co łączy się ściśle z podstawowym zagadnieniem obronności kraju. Przygotowanie straży pożarnych do tych zadań może być wykonane w pierwszym rzędzie przez przystąpienie straży do Związku, który od dawna współpracuje z władzami państwowymi w dziedzinie oplpoż. i oplgaz., prowadząc tę akcję w strażach zrzeszonych w bardzo szerokim zakresie. Sprawa ta nabiera w chwili obecnej zasadniczego znaczenia a to z uwagi na postanowienie § 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 73) o przygotowaniu w czasie po-

koju obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej Państwa, które to rozporządzenie powierza Związkowi organizowanie, szkolenie i zaopatrywanie organów akcji przeciwpożarowej tj. straży pożarnych w zakresie obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej.

Mając na względzie dotychczasowe stanowisko niektórych gmin miejskich, które częstokroć nie rozumiejąc korzyści wynikających z przynależności straży zawodowych do Związku bądź z innych przyczyn — ustosunkowały się do poczynań Związku obojętnie, motywując niejednokrotnie swe stanowisko niechęcią do podporządkowania swych straży nadzorowi i kontroli oddziałów powiatowych związku — obecnie opracowywany nowy statut tego stowarzyszenia przewiduje, że zarząd główny związku będzie mógł zwolnić niektóre straże pożarne (w pierwszym rzędzie straże zawodowe) od nadzoru i kontroli oddziałów powiatowych.

Wyłączone z tej ingerencji straże zawodowe uzyskują uprawnienia oddziałów (okręgów) i będą podlegały hierarchicznie bądź okręgowi wojewódzkiemu bądź też zarządowi głównemu związku bezpośrednio, przy którym w najbliższym czasie zostanie utworzony specjalny referat dla spraw straży pożarnych zawodowych.

Niezależnie od celowości przystąpienia straży zawodowych i prywatnych do związku uważam również za wskazane, aby naczelnicy straży, ich zastępcy i kierownicy samoistnych jednostek straży zgłaszali swój akces do Korpusu Technicznego Związku, będącego w znaczeniu ustawowym, fachowym, pożarniczym organem inspekcyjnym i instrukcyjnym, przy pomocy którego władze państwowe i samorządowe będą mogły wykonywać nadzór fachowy nad działalnością straży i pogotowi pożarnych.

Przystąpienie wyżej wymienionych do Korpusu Technicznego Związku w charakterze członków umożliwi również utworzenie jednolitej i zdyscyplinowanej kadry fachowców z obrony przeciwpożarowej i przeciwlotniczo-pożarowej zorganizowanej na wzór i na zasadach wojskowych, odpowiednio przygotowanych i wyszkolonych według jednolitych zasad i programów, przez co uniknie się wreszcie tak niepożądanej jak to ma niestety miejsce obecnie, rozbieżności w zakresie wyszkolenia, organizacji, rozkazodawstwa i przygotowania bojowego członków straży pożarnych.

Kładąc specjalny nacisk na należyte zorganizowanie obrony przeciwpożarowej w Państwie, co możliwe jest do osiągnięcia w pierwszym rzędzie przez usprawnienie działalności straży i ich członków w myśl jednolitych i wspólnych zarządzeń i wytycznych organizacyjnych, proszę Pana Wojewodę, P. Komisarza Rządu, P. Prezydenta, o spowodowanie, aby gminy miejskie oraz przedsiębiorstwa, inne zakłady i instytucje zarówno prywatne jak i państwowe lub będące pod zarządem Państwa za wyjątkiem straży wojskowych (art. 50 ust. o ochr. przed poż.) już w cza-

sie najbliższym zgłaszały swe straże pożarne na członków czynnych Związku Straży Pożarnych R. P. oraz żeby naczelnicy, ich zastępcy i kierownicy samodzielnych jednostek straży skladali odpowiednie podania do związku o zaliczenie ich w poczet członków Korpusu Technicznego Związku.

O wydanych w tej sprawie zarządzeniach i o wynikach akcji zespolenia straży w Związku Straży Pożarnych R. P. proszę Pana Wojewodę, P. Komisarza Rządu, P. Prezydenta powiadomić mnie w terminie do dnia 30 kwietnia 1937 r.

Minister: (—) *Sławoj-Składkowski.*

Pismo Minist. W. R. i O. P. z dnia 14 czerwca 1937 r. Nr II. P. 4361/37).

Nr O. 13375/37. W związku z powyższym okólnikiem Ministerstwo prosi o zachęcenie nauczycielstwa, aby przez szkolę i w zetknięciu się pozaszkolnym z mieszkańcami uświadamiało ogół o konieczności przystępowania straży pożarnych do Związku, z uwagi na doniosłość jaką przedstawia dla Państwa utrzymanie straży pożarnych na odpowiednim poziomie w czasie pokoju i na znaczenie ich w czasie wojny.

Dyrektor Departamentu: (—) *Dr M. Pollak.*

6.

Ruch na drogach; wybryki młodzieży.

Okólnik Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego z dnia 25 czerwca 1937 r. Nr O. 12165/37.

Nieustanne przekraczanie przez ludność przepisów ruchu drogowego, jakoteż wybryki dzieci pozostawionych bez opieki, stały się przyczyną wielu katastrof samochodowych i śmiertelnych wypadków, stwarzając przez to fatalne warunki bezpieczeństwa na drogach.

Mimo prowadzonej od szeregu lat akcji uświadamiającej i mimo nakładania kar administracyjnych, ludność — szczególnie wiejska — bagatelizując niebezpieczeństwo, jeździ w dalszym ciągu w sposób niewłaściwy i dopuszcza do wybryków dzieci, które rozrzucają po drogach szklo i inne przedmioty niszczące gumy samochodowe, bądź też obrzucają kamieniami przejeżdżające samochody.

Dążąc do uporządkowania ruchu na drogach i uważając, że Nauczycielstwo może tutaj oddać poważne uslugi, władze administracyjne zwracają się do Kuratorium O. S. Lw o współdzialanie Nauczycielstwa w propagandzie wśród ludności wiejskiej przestrzegania przepisów drogowych.

Pan Wojewoda Lwowski pismem z dnia 3 czerwca 1937 r. L. KD. 62/74 ex 1937 r. powiadomił, że zlecił Panom Starostom odnieść się w tej sprawie bezpośrednio do miejscowego Nauczycielstwa i zaopatrzyć w materiał dotyczący najważniejszych przepisów i najczęstszych przekroczeń.

Zwracając uwagę Nauczycielstwa na ważną sprawę ruchu drogowego, przypominam zarazem pismo okólne Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 13 marca 1935 r. Nr I. FW. 855/35, ogłoszone w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1935 r., str. 99, w sprawie niewłaściwego zachowania się młodzieży w zetknięciu się z podróżującymi i okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr 76 z dnia 12 sierpnia 1935 r. (Nr II. 4261/35) w sprawie dzieci — ofiar ruchu kołowego.

P. P. Kierownicy i Kierowniczki, P. P. Nauczyciele i Nauczycielki szkół powszechnych całego tutejszego okręgu szkolnego zechcą co najmniej dwa razy w roku szkolnym tj. z początkiem września i na wiosnę każdego roku omawiać sprawę ruchu drogowego, uświadamiać młodzież szkolną, oraz poruszać na zebraniach rodziców - opiekunów i przy każdej właściwej sposobności konieczność przestrzegania przepisów drogowych.

W czasie wizytacyj szkolnych PP. Wizytatorzy i PP. Inspektorzy szkolni będą sprawdzali, jak są spełniane omawiane zarządzenia.

Kurator Okręgu Szkolnego: (—) *J. Gadomski.*

7.

Popieranie akcji bibliotecznej.

Okólnik Nr 31 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 czerwca 1937 r. Nr SS. 54-10-1 do PP. Wojewodów, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast.

Realizowane z dużym nakładem ze strony Skarbu Państwa i samorządu terytorialnego nauczanie przez szkolnictwo powszechne, ażeby wydało możliwie pełne wyniki, powinno być po wyjściu młodzieży ze szkoły powszechnej utrwalane i pogłębiane przez oświatę pozaszkolną, w której podstawowe znaczenie posiada zorganizowane czytelnictwo publiczne, jako jeden z najważniejszych i najskuteczniejszych środków wychowania szerokich rzesz ludności oraz jej uświadomienia obywatelsko-narodowego.

Racjonalne prowadzenie akcji czytelniczej i bibliotecznej jest zagadnieniem o doniosłym znaczeniu państwowym, które domaga się szybkiego rozwiązania przy najbardziej czynnym udziale samorządu.

Stosunek samorządu terytorialnego do akcji bibliotecznej powinien wynikać z dążenia samorządu do podniesienia poziomu oświaty i uświa-

domienia obywatelskiego mieszkańców oraz z troski, ażeby włożony na cele szkolnictwa powszechnego wysiłek ze strony Skarbu Państwa i samorządu nie został zmarnowany. Przesłanki te prowadzą nas do postawienia przed samorządem terytorialnym wyraźnego postulatu moralnej organizacyjnej i materialnej opieki nad akcją biblioteczną.

Dowody zrozumienia potrzeb w tej dziedzinie daje samorząd terytorialny niemal od chwili odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej i ponoszone na ten cel świadczenia bywały niejednokrotnie znaczne. Nie zaspakajały one jednak istniejących potrzeb, gdyż nie wszystkie związki samorządowe w akcji tego rodzaju brały udział, a powtóre udział samorządu wyrażał się przede wszystkim w udzielaniu kilku różnym instytucjom społecznym zasiłków i zapomóg, co niejednokrotnie stwarzalo rozproszkowanie akcji i jej osłabienie.

Podjęcie ze strony Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego od r. 1933 wysiłków uporządkowania i zorganizowania akcji bibliotecznej wyraziło się wzmożeniem tej akcji ze strony samorządu terytorialnego. Jak wynika z materiałów, posiadanych przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, w latach 1930—1936 przybyło 91 powiatowych centrali bibliotecznych, zaś w r. 1934 i 1935 — 111 gminnych bibliotek samorządowych, to jest tyle, ile powstalo ich w ciągu pierwszych 15 lat od chwili odzyskania Niepodległości. Podkreślić przy tym wypada, że ten rozrost bibliotek dokonywał się w okresie ostrego kryzysu finansów samorządowych.

Pragnąc udział samorządu terytorialnego w akcji biliotecznej umocnić, rozszerzyć i sharmonizować z postulatami Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, zalecam związkom samorządowym:

1) w miarę możności finansowych przeznaczać na akcję biblioteczną stale corocznie pewne sumy z budżetu związku samorządowego;

2) przeznaczone fundusze użytkować bezpośrednio na zakładanie bądź rozszerzanie bibliotek samorządowych gminnych i powiatowych;

3) nawiązać stalą współpracę z instruktorem oświaty pozaszkolnej, jako organem władz szkolnych w zakresie akcji bibliotecznej;

4) zainteresować akcją biblioteczną członków organów stanowiących, a szczególnie radnych gminnych i gromadzkich oraz zachęcać ich do propagowania czytelnictwa wśród mieszkańców wsi;

5) umożliwić delegatowi właściwego kuratorium okręgu szkolnego omówienie akcji bibliotecznej w powiece na najbliższym zebraniu wójtów, a w województwie na zjeździe przewodniczących wydziałów powiatowych czy też sekretarzy wydziałów powiatowych lub inspektorów samorządu gminnego.

Oczekuję, że powyższe zalecenia w zrozumieniu doniosłości czynnego udziału samorządu terytorialnego w dziele podnoszenia kultury lud-

ności będą przyjmowane przez organa stanowiące związków samorządowych — do realizacji, jako ich własny nakaz moralny.

Minister: (—) *Sławoj Składkowski.*

Pismo Minist. W. R. i O. P. z dnia 14 czerwca 1937 r.
(Nr II. OP. 4882/37).

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przesyła do wiadomości odpis okólnika Pana Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 czerwca r. b. Nr. SS. 54-10-1.

Ministerstwo zwraca uwagę na wytyczne, ustalone przez Pana Ministra Spraw Wewnętrznych w zakresie współdziałania Panów Wojewodów i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych z władzami szkolnymi nad dalszym rozwojem akcji bibliotecznej samorządu terytorialnego i zaleca otoczenie każdej inicjatywy w tym kierunku jak najbardziej troskliwą opieką i pomocą.

Podsekretarz Stanu: (—) *Jerzy Ferek Błeszyński.*

8.

Instrukcje w sprawie nowoorganizowanych publicznych szkół powszechnych I stopnia oraz w sprawie zmiany stopnia publicznych szkół powszechnych.

Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr 56 z dnia 5 czerwca 1937 r.
(II. P. 2504/37).

Zarządzam, aby przy organizowaniu publicznych szkół powszechnych I stopnia o jednym nauczycielu w miejscowościach dotąd bezszkolnych oraz przy zmianie stopnia publicznych szkół powszechnych, dokonywanej przez dodanie etatu nauczycielskiego, stosować dołączone instrukcje oraz podane w nich przejściowe plany godzin[1]).

Minister: (—) w z. *Błeszyński.*

I n s t r u k c j a

w sprawie organizacji pracy w publicznych szkołach powszechnych I stopnia o 1 nauczycielu otwieranych w miejscowościach dotąd bezszkolnych.

Wśród różnych warunków, z którymi liczyć się należy przy organizacji pracy w publicznych szkołach powszechnych I stopnia o 1 nauczy-

[1]) Przejściowy plan godzin II stopnia z wariantami który został rozesłany bezpośrednio Inspektoratom Szkolnym będzie ogłoszony w następnym numerze Dz. Urz. Kur. O. S. Lw.

cielu, powstających w miejscowościach dotąd bezszkolnych, należy wyróżnić dwie sytuacje:

I. 1) Jedna, gdy do nowopowstającej szkoły zgłaszają się tylko takie dzieci w wieku obowiązku szkolnego, a więc 7—13 letnie, które dotąd wcale do żadnej szkoły nie chodziły i obowiązku szkolnego nie spełniały. Należy dzieci te przyjąć do szkoły zgodnie z obowiązującymi przepisami i na czas okresu przygotowawczego podzielić na dwa liczebnie mniej więcej równe oddziały, przydzielając do jednego z nich dzieci młodsze, do drugiego zaś starsze. Oddziały te powinny pracować w równej liczbie godzin tygodniowo; oddział starszych możliwie w godzinach wcześniejszych, oddział młodszych później.

2) Realizując w okresie przygotowawczym w obu oddziałach te same, przepisane programem, zadania, należy ponadto zorientować się w tym czasie, którzy uczniowie — z wyjątkiem rocznika najmłodszego — będą się nadawali, ze względu na swój poziom rozwoju umysłowego, do przydzielenia po okresie przygotowawczym do klasy nadzwyczajnej, mającej w danym roku szkolnym uczyć się według programu przejściowego, opartego na programie klasy I i II.

3) Opierając się na wynikach okresu przygotowawczego, należy po jego zakończeniu zorganizować z uczniów obu oddziałów już na stałe dwie klasy; pierwszą, realizującą normalny program klasy I i klasę nadzwyczajną (I/II), realizującą program przejściowy. Klasy te będą uczyły się oddzielnie według następującego planu godzin (przy czym w szkołach z niepolskim językiem nauczania należy go odpowiednio dostosować).:

Klasa	I	nadzwyczajna (I/II)
Religia	2	2
Język polski	7	9
Arytmetyka z geometrią	4	6
Rysunek i zajęcia praktyczne	1	1
Śpiew i ćwiczenia cielesne	1	1
Liczba godzin ucznia	15	19
Liczba godzin nauczyciela	15	19

Uczniów klasy nadzwyczajnej (I/II), którzy w ciągu pierwszego półrocza okażą tak słabe wyniki pracy, że oczywistą będzie rzeczą, iż nie nadążą w ciągu drugiego półrocza za resztą klasy, można przenieść do klasy I.

4) Z końcem roku szkolnego uczniowie klasy I przechodzą zgodnie z przepisami statutu do klasy II. Uczniowie klasy nadzwyczajnej (I/II), którzy osiągnęli pomyślne wyniki pracy, przechodzą do klasy III, inni, którzy takich wyników nie osiągnęli, przechodzą do normalnej klasy II.

5) W drugim roku istnienia szkoła powinna już posiadać normalne klasy I i II, uczące się w jednym komplecie według normalnego planu godzin i programu tych klas oraz uczącą się oddzielnie według normalnego co do ilości planu godzin klasę III jednoroczną, realizującą program przejściowy, oparty o program klasy III, kurs A i B szkoły I stopnia.

6) W trzecim roku istnienia szkoła będzie miała już przewidziane w normalnej organizacji klasy I—IV, realizujące normalny program nauki dla szkól I stopnia. Klasa IV powstaje z uczniów, którzy ukończyli z pomyślnym wynikiem klasę III jednoroczną. Uczniowie, którzy takiego wyniku w tej klasie nie osiągnęli, przechodzą jeszcze na jeden rok do normalnej klasy III.

II. 1) W drugiej sytuacji do nowoorganizowanej szkoły zgłaszają się obok dzieci w wieku obowiązku szkolnego (7—13 letnie), które dotąd nie spełniały wcale obowiązku szkolnego, także dzieci, które pobierały już naukę w zakresie szkoły powszechnej. W tym przypadku należy zorganizować szkołę I stopnia według normalnych planów godzin o trzech lub czterech klasach — zależnie od zgłoszeń dzieci, które już przedtem spełniały gdzieindziej obowiązek szkolny i na podstawie § 76—80 statutu mają prawo przejść do odpowiednich klas szkoły I stopnia. Dzieci, które dotąd wcale nie spełnialy obowiązku szkolnego, należy przyjąć wszystkie do klasy I z tym, że w ciągu roku można zdolniejsze z nich z wyłączeniem rocznika najmłodszego przenieść do klasy II.

2) W drugim roku istnienia szkoła będzie z reguły posiadała już przewidziane w normalnej organizacji klasy I—IV, realizujące normalny program nauki dla szkół I stopnia, przy czym zdolniejsi uczniowie klasy III (dwuletniej), należący do starszych roczników, mogą już po ukończeniu z wynikiem pomyślnym pierwszego roku nauki w tej klasie przejść bez egzaminu do klasy IV.

3) W trzecim roku istnienia szkoła będzie już pracowała zupełnie zgodnie z przepisami dla szkół I stopnia.

III. W sprawie specjalnych programów przejściowych wyjdzie od dzielne zarządzenie.

IV. Szkoły nowozorganizowane należy otoczyć specjalną opieką nadzoru szkolnego, którego przedstawiciel winien je odwiedzić już w pierwszych tygodniach roku szkolnego.

Instrukcja
w sprawie organizacji pracy w publicznych szkołach powszechnych zmieniających stopień przez dodanie etatu nauczycielskiego.

Przy organizacji pracy w publicznych szkołach powszechnych, w których wskutek dodania etatu nauczycielskiego następuje zmiana stopnia, należy w pierwszym roku nauki stosować w zmienionych warunkach następujące wskazania:

I. W szkołach II stopnia powstałych ze szkół I stopnia.

1. Klasy I i II realizują normalny program tych klas szkoły II stopnia.

2. Klasa III składa się z uczniów, którzy z końcem poprzedniego roku szkolnego:

a) otrzymali promocję z klasy II,

b) należąc do pierwszego rocznika dwuletniej klasy III, nie osiągnęli pomyślnego wyniku nauki.

W klasie tej realizuje się normalny program nauki klasy III szkoły II stopnia.

3. Klasa IV powstaje z uczniów, którzy w poprzednim roku szkolnym:

a) należąc do pierwszego rocznika dwuletniej klasy III, osiągnęli pomyślny wynik nauki,

b) należeli do drugiego rocznika klasy III — z wyjątkiem szczególnie uzdolnionych (punkt 4 a).

W klasie tej realizuje się specjalny program przejściowy, oparty o program przerobionego w poprzednim roku szkolnym kursu (A lub B) klasy III szkoły I stopnia z uzupełnieniem brakujących składników programu klasy III i IV szkoły II stopnia.

4. Klasa V powstaje z uczniów, którzy w poprzednim roku szkolnym:

a) ukończyli z pomyślnym wynikiem dwuletnią klasę III szkoły I stopnia i zostali uznani za szczególnie uzdolnionych do dalszej nauki,

b) ukończyli pierwszy rok nauki w klasie IV szkoły I stopnia,

c) ukończyli drugi rok nauki w klasie IV szkoły I stopnia i na życzenie rodziców będą uczęszczali do klasy V.

W klasie tej realizuje się zasadniczo program klasy V szkoły II stopnia z pewnymi uzupełnieniami ze względu na niejednolitość przygotowania różnych grup uczniów.

5. Dla uczniów, którzy w poprzednim roku szkolnym ukończyli już drugi rok nauki w klasie IV szkoły I stopnia, a nie wstąpili do utworzonej świeżo klasy V, można zatrzymać w razie potrzeby klasę IV szkoły I stopnia celem przerobienia programu pozostałego trzeciego kursu tej

klasy. Po jej ukończeniu z wynikiem pomyślnym otrzymują uczniowie ci świadectwo ukończenia szkoły I stopnia.

6. W razie zgłoszenia się uczniów, którzy ukończyli klasę V w sąsiednich szkołach II lub III stopnia można dla nich zorganizować klasę VI, uczącą się w jednym komplecie z klasą V — oczywiście tylko tam, gdzie nie będzie klasy IV szkoły I stopnia.

7. W roku następnym szkoła będzie miała wszystkie klasy, zorganizowane na podstawie normalnych planów godzin i programów nauczania szkół II stopnia.

8. Szczegółowe plany godzin — zależnie od różnych warunków pracy — podają umieszczone na oddzielnej kartce tablice (dla szkół z niepolskim językiem nauczania należy je odpowiednio dostosować[1]).

II. W szkołach III stopnia powstałych ze szkół II stopnia.

1. Klasy I, II, III, IV i V realizują normalny program tych klas szkoły III stopnia.

2. Klasa VI jednoroczna powstaje z uczniów, którzy w poprzednim roku szkolnym:

a) uzyskali promocję z klasy V,

b) jako uczniowie pierwszego rocznika klasy VI nie osiągnęli pomyślnego wyniku nauki.

Klasa ta realizuje normalny program nauki klasy VI szkoły III stopnia.

3. Klasę VII tworzy się z uczniów, którzy w porzednim roku szkolnym:

a) jako uczniowie pierwszego rocznika klasy VI osiągnęli pomyślne wyniki nauki,

b) jako uczniowie drugiego rocznika klasy VI szkoły II stopnia nie uzyskali promocji.

Klasa ta realizuje specjalny program przejściowy, uwzględniający niejednolite przygotowanie uczniów.

III. W sprawie specjalnych programów przejściowych, wymienionych powyżej w punktach I 3, 4 i II 3 wyjdzie oddzielne zarządzenie.

IV. Szkoły przeorganizowane należy otoczyć specjalną opieką nadzoru szkolnego, którego przedstawiciel winien je odwiedzić już w pierwszych tygodniach roku szkolnego.

---

[1]) Tablice które otrzymały Insp. Szkolne bezpośrednio, będą podane w najbliższym numerze Dz. Urz Kur. O. S. Lw.

9.

Święto wychowania fizycznego młodzieży szkolnej.

Pismo Minist. W. R. i O. P. z dnia 3 czerwca 1937 r. Nr II W. 3958/37.

Nr O. 12313/37. Nawiązując do okólnika z dnia 7 marca 1928 r. Nr O. W. Fiz. 256/28 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 3 z r. 1928, poz. 61[1]) zwracam uwagę na niewłaściwe rozbudowanie międzyszkolnych imprez i świąt wychowania fizycznego, z równoczesnym zaniedbaniem pokazów sprawności młodzieży wewnątrz szkoły, mogących przynieść istotne korzyści wychowawcze.

Jakkolwiek wymienione zarządzenie przewiduje także imprezy międzyszkolne, podkreśla jednak wyraźnie znaczenie przede wszystkim pokazów wykonywanych przez szkołę dla młodzieży i jej rodziców, jako przeglądu rocznego dorobku szkoły w dziedzinie wychowania fizycznego.

Ze względów wychowawczych uważam za wskazane, by unikać imprez międzyszkolnych wychowania fizycznego, powodujących niepotrzebne zakłócenie spokoju i skupienia w pracy szkolnej.

Udział młodzieży szkolnej w imprezach międzyszkolnych w. f. należy ograniczyć do powiatowych świąt przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego, w których brać będzie udział młodzież męska.

Minister: (—) w z. *Błeszyński.*

10.

Księgowanie i preliminowanie opłat za korzystanie z pokoi gościnnych w inspektoratach szkolnych.

Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr 51 z dnia 22 maja 1937 r. (I. R. 3709/37).

Ministerstwo wyjaśnia, że opłaty za pokoje gościnne, wpłacane na podstawie ewidencji, prowadzonej zgodnie z okólnikiem Nr 105 z dnia 14 lipca 1933 r. (II S. 3962/33), tudzież wydatki, związane z utrzymaniem tych pokoi, winny inspektoraty szkolne przeprowadzać przez księgę przychodów i rozchodów (wzór Nr 2 do § 9 Tymczasowych Przepisów Rachunkowo-kasowych dla Inspektoratów Szkolnych).

Dochody, osiągane z pokoi gościnnych, mają inspektoraty szkolne preliminować w planach finansowo-gospodarczych (w rubryce „Inne").

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 145.

Wydatki na utrzymanie pokoi gościnnych mają inspektoraty zamieszczać w odpowiednich rubrykach tychże planów (np. w rubrykach: opał, oświetlenie, utrzymanie porządku, urządzenie lokalu).

Zasady powyższe mają zastosowanie we wszystkich urzędach i szkołach, posiadających pokoje gościnne z tą zmianą, że szkoły przeprowadzają omawiane dochody i wydatki przez dzienniki kasowe.

Naczelnik Wydziału: (—) *Nowak.*

11.

Likwidacja nielegalnie istniejących szkół prywatnych.

Zarządzenie Kuratorium O. S. L. z dnia 31 maja 1937 r. Nr I. 11340/37.

W odniesieniu do szkół prywatnych, istniejących jeszcze przed wejściem w życie ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach i zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 343), które nie zalegalizowały swego istnienia w myśl art. 12 ust. 1-y tej ustawy i w związku z tym na podstawie ustępu 2 tegoż artykułu zostaną przez władze szkolne zamknięte, orzeczenie władzy szkolnej o zamknięciu będzie tytułem egzekucyjnym do przeprowadzenia przymusowej likwidacji szkoły, o ile właściciel dobrowolnie jej zlikwidować nie zechce.

Natomiast w stosunku do nowootwieranych szkól prywatnych, nie odpowiadających wymogom powołanej ustawy, w szczególności otwieranych bez orzeczenia władz szkolnych, przewidzianego w art. 2 ust. 2. ustawy, wydanie specjalnego orzeczenia o zamknięciu szkoły jest zbędne, ponieważ sam fakt nielegalnego otwarcia szkoły przez osobę prywatną (tzn. bez dopełnienia warunków ustawowych) stwarza stan rzeczy sprzeczny z ustawą, co daje podstawę do wdrożenia postępowania przymusowego w celu zamknięcia szkoły w oparciu o art. 14 ust. 1 (punkt. a.) rozporządzenia Prezydenta Rzpltej z dnia 22 marca 1928 (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 342).

Wdrożenie postępowania przymusowego, które w takich wypadkach powinno nastąpić na podstawie odpowiedniego zawiadomienia władz szkolnych i polegać na zastosowaniu przymusu bezpośredniego — władza egzekucyjna powinna poprzedzić wezwaniem strony do dobrowolnego zamknięcia szkoły, zagrażając wdrożeniem kroków egzekucyjnych.

Naczelnik Wydziału: (—) *R. Koestlich.*

12.

Wynagrodzenie kierowników i prelegentów na kursach i konferencjach.

Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr. 60 z dnia 22 czerwca 1937 r. (B. P. 12751/37).

W związku z wejściem w życie od dnia 1 czerwca 1937 r. zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 maja 1937 r. (Nr BP. 24374/36) w sprawe wynagrodzenia kierowników i prelegentów na kursach i konferencjach[1]), Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że przytoczone wyżej zarządzenie nie odnosi się do kursów wakacyjnych dla nauczycieli szkól powszechnych, na których obowiązują normy dotychczasowe a w szczególności normy zawarte w komunikacie z dnia 10 kwietnia 1933 r. Nr II. P. 2366/33 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 3, poz. 67).

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *W. Przybyłowicz.*

13.

Zmiany w planach godzin liceum ogólnokształcącego.

Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr 59 z dnia 19 czerwca 1937 r. (II. S. 5129/37).

Plany godzin w klasach liceum ogólno-kształcącego, podane w pkt. 7 okólnika Nr 43 z dnia 12 kwietnia 1937 r. (II. S. 2836/37) w sprawie organizacji roku szkolnego 1937/38 w szkolnictwie średnim ogólno-kształcącym i zakładach kształcenia nauczycieli[2]) ulegają zmianom, określonym w podanych poniżej tablicach. Zmiany te zmierzają — przez zwiększenie ogólnego wymiaru godzin niektórych przedmiotów oraz przez odpowiedni ich rozkład w ciągu 2 lat pracy licealnej — do zwiększenia możliwości przejścia ze wszystkich wydziałów liceum na różne wydziały szkól wyższych.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1937 r., str. 337.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1937 r., str. 222.

Tablica I.

Wydział humanistyczny.

		I	II
Obowiązkowe	Religia	2	2
	Język polski	5	5
	Język łaciński	4	4
	Język obcy nowożytny	4	4
	Historia	4	4
	Zagadnienia życia współczesnego	2	2
	Biologia	2	—
	Fizyka z chemią i astronomią	2	2
	Matematyka	3	3
	Filozofia	—	3
	Przysposobienie wojskowe	2	2
	Ćwiczenia cielesne	2	2
		32	33
	Ponadto: a) 2 godziny tygodniowo przysposobienie sportowe w zespołach nie przekraczających 90 uczniów. b) 1 godzina na miesiąc obowiązkowych audycyj muzycznych.		
Nadobowiązkowe	Język obcy nowożytny, Muzyka i śpiew, Rysunek — po 2 godziny		

Tablica II.

Wydział klasyczny.

		I	II
Obowiązkowe	Religia	2	2
	Język polski	4	4
	Język łaciński	4	4
	Język grecki	4	4
	Język obcy nowożytny	3	3
	Historia	4	4
	Zagadnienia życia współczesnego	2	2
	Biologia	2	—
	Fizyka z astronomią	2	—
	Matematyka	2	2
	Filozofia	—	3
	Przysposobienie wojskowe	2	2
	Ćwiczenia cielesne	2	2
		33	32
	Ponadto jak w humanistycznym.		
Nadobowiązkowe	Jak w humanistycznym.		

Tablica III.

Wydział matematyczno-fizyczny.

		I	II
Obowiązkowe	Religia	2	2
	Język polski	3	3
	Język obcy nowożytny	3	3
	Historia	2	2
	Zagadnienia życia współczesnego	2	2
	Biologia	2	—
	Fizyka z astronomią	4	5
	Chemia	3	2
	Matematyka	5	5
	Filozofia	—	3
	Rysunek	2	2
	Przysposobienie wojskowe	2	2
	Ćwiczenia cielesne	2	2
		32	33
	Ponadto jak w humanistycznym.		
Nadobowiązkowe	Jak w humanistycznym, tylko zamiast rysunku zajęcia praktyczne.		

Tablica IV.

Wydział przyrodniczy.

		I	II
Obowiązkowe	Religia	2	2
	Język polski	3	3
	Język obcy nowożytny	3	3
	Historia	2	2
	Geografia i geologia	—	4
	Zagadnienia życia współczesnego	2	2
	Biologia	4	2
	Fizyka z astronomią	3	3
	Chemia	4	—
	Matematyka	3	3
	Fllozofia	—	3
	Rysunek	2	2
	Przysposobienie wojskowe	2	2
	Ćwiczenia cielesne	2	2
		32	33
	Ponadto jak w matematycznym.		
Nadobowiązkowe	Jak w matematyczno-fizycznym.		

Programy nauczania na wszystkich wydziałach będą ustalone odrębnymi zarządzeniami.

Łączenie wydziałów na lekcjach niektórych przedmiotów odbywa się według tablic następujących:

Tablica V.

Wydziały: Humanistyczny i Matematyczno-fizyczny (h+m).

Klasy pracują częściowo oddzielnie — częściowo razem.

Przedmioty obowiązkowe	Klasa I					Klasa II				
	Wydz. humanist.	Wydz. mat.-fiz.	Godz. oddz. dla humanist.	Godz. oddz. dla mat.-fiz.	Godz. wspólne	Wydz. humanist.	Wydz. mat.-fiz.	Godz. oddz. dla humanist.	Godz. oddz. dla mat.-fiz.	Godz. wspólne
Religia . .	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Język polski	6	3	6	3	—	4	3	4	3	—
J. łaciński .	4	—	4	—	—	4	—	4	—	—
J. obcy nowożytny .	3	3	—	—	3	5	3	5	3	—
Historia . .	4	2	4	2	—	4	2	4	2	—
Zagadnienia życia współczesnego .	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Biologia . .	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—
Fizyka . .	2	4	2	4	—	2	5	2	5	—
Chemia . .	—	3	—	3	—	—	2	—	2	—
Matematyka	3	5	3	5	—	3	5	3	5	—
Filozofia . .	—	—	—	—	—	3	3	—	—	3
Przysposobienie wojskowe . .	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Ćw cielesne		2	—	—	2	2	2	—	—	2
Rysunek . .	(2)[1]	2	—	—	(2)	(2)[1]	2	—	—	(2)
	32 (+2)	32	19	17	13 (+2)	33 (+2)	33	22	20	11 (+2)

Ponadto jak w humanistycznym.

Nadobowiązkowe — jak w tablicy I i III.

Przedmioty nadobowiązkowe zasadniczo razem.

[1]) Nadobowiązkowe.

Tablica VI.

Wydziały: Humanistyczny i Przyrodniczy (h+p).

Klasy pracują częściowo oddzielnie — częściowo razem.

Przedmioty obowiązkowe	Klasa I					Klasa III				
	Wydz humanist.	Wydz. przyrod	Godz, oddz. wydz. humanist.	Godz. oddz. wydz przyrod.	Godz, wspólne	Wydz. humanist.	Wydz. przyrodn.	Godz. oddz. wydz. humanist.	Godz. oddz. wydz. przyrod.	Godz. wspólne
Religia	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Język polski	6	3	6	3	—	4	3	4	3	—
J. łaciński	4	—	4	—	—	4	—	4	—	—
J. obcy nowożytny	3	3	—	—	3	5	3	5	3	—
Historia	4	2	4	2	—	4	2	4	2	—
Geografia i geologia	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—
Zagadnienia życia współczesnego	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Biologia	2	4	2	4	—	—	2	—	2	—
Fizyka	2	3	2	3	—	2	3	2	3	—
Chemia	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—
Matematyka	3	3	—	—	3	3	3	—	—	3
Filozofia	—	—	—	—	—	3	3		—	3
Przysposobienie wojskowe	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Ćw. cielesne	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Rysunek	(2)[1]	2	—		(2)	(2)[1]	2	—	—	(2)
Razem	32 (+2)	32	18	16	14 (+2)	33 (+2)	33	19	17	14 (+2)

Ponadto jak w humanistycznym.

Nadobowiązkowo — jak w tab. I i IV.

Przedmioty nadobowiązkowe — zasadniczo razem.

[1]) Nadobowiązkowe.

Tablica VII.

Wydziały: Klasyczny i Matematyczno-fizyczny.

Klasy pracują częściowo oddzielnie — częściowo razem.

Przedmioty obowiązkowe	Klasa I					Klasa II				
	Wydział klas.	Wydz. mat.-fiz.	Godz. oddz. dla klas.	Godz. oddz. dla mat.-fiz.	Godz. wspólne	Wydz. klas.	Wydz. mat.-fiz.	Godz. oddz. dla klas.	Godz. oddz. dla mat.-fiz.	Godz. wspólne
Religia	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Język polski	4	3	1	—	3	4	3	1	—	3
J. łaciński	4	—	4	—	—	4	—	4	—	—
J. grecki	4	—	4	—	—	4	—	4	—	—
J. obcy nowożytny	3	3	—		3	3	3	—	—	3
Historia	4	2	4	2	—	4	2	4	2	—
Zagadnienia życia współczesnego	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Biologia	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—
Fizyka	2	4	2	4	—	—	5	—	5	—
Chemia	—	3	—	3	—	—	2	—	2	—
Matematyka	2	5	2	5	—	2	5	2	5	—
Filozofia	—	—	—	—	—	3	3	—	—	3
Przysposobienie wojskowe	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Ćw. cielesne	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Rysunek	(2)[1]	2	—	—	(2)	(2)[1]	2	—	—	(2)
Razem	33 (+2)	32	17	14	16 (+2)	32 (+2)	33	15	14	17

Ponadto jak w humanistycznym.

Nadobowiązkowe — jak w tab. II i III.

Przedmioty nadobowiązkowe — zasadniczo razem.

---

[1]) Nadobowiązkowe.

Tablica VIII.

Wydziały: Klasyczny i Przyrodniczy.

Klasy pracują częściowo oddzielnie — częściowo razem.

Przedmioty obowiązkowe	Klasa I					Klasa II				
	Wydz. klas.	Wydz. przyrodn.	Godz. oddz. dla klas.	Godz. oddz. dla przyrodn	Godz. wspólne	Wydz. klas.	Wydz. przyrodn.	Godz oddz. dla klas.	Godz. oddz. dla przyrodn.	Godz wspólne
Religia . .	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Język polski	4	3	1	—	3	4	3	1	—	3
J. łaciński .	4	—	4	—	—	4	—	4	—	—
J. grecki .	4	—	4	—	—	4	—	4	—	—
J. obcy nowożytny .	3	3	—		3	3	3	—	—	3
Historia . .	4	2	4	2	—	4	2	4	2	—
Geografia i geologia .	-	—	—	—	—	--	4	—	4	—
Zagadnienia życia współczesnego .	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Biologia . .	2	4	2	4	—	—	2	—	2	—
Fizyka . .	2	3	2	3	—	—	3	—	3	—
Chemia . .	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—
Matematyka	2	3	2	3	—	2	3	2	3	—
Filozofia . .	--	—	—	—	—	3	3	—	—	3
Przysposobienie wojskowe . .	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Ćw cielesne	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Rysunek . .	(2)[1]	2	—	—	(2)	(2)[1]	2	—	—	(2)
Razem .	33 (+2)	32	19	16	14 (+2)	32 (+2)	33	15	14	17 (+2)

Ponadto jak w humanistycznym.

Nadobowiązkowe jak w tab. II i IV.

Przedmioty nadobowiązkowe — zasadniczo razem.

---

[1]) Nadobowiązkowe.

Tablica IX.

Wydziały: Humanistyczny i Klasyczny (h+kl.).

Klasy pracują częściowo oddzielnie — częściowo razem.

Przedmioty obowiązkowe	Klasa I					Klasa II				
	Wydz. hunanist.	Wydz. klas.	Godz. oddz. dla humanist.	Godz. oddz. dla klas.	Godz. wspólne	Wydz. humanist.	Wydz. klas.	Godz. oddz. dla humanist.	Godz oddz. dla klas.	Godz. wspólne
Religia . .	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Język polski	6	4	6	4	—	4	4	—	—	4
J. łaciński .	4	4	—	—	4	4	4	—	—	4
J. grecki .	—	4	—	4	—	—	4	—	4	—
J. obcy nowożytny .	3	3	—	—	3	5	3	5	3	—
Historia . .	4	4	—	—	4	4	4	—	—	4
Zagadnienia życia współczesnego .	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Biologia . .	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—
Fizyka . .	2	2	—	—	2	2	—	2	—	—
Chemia . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Matematyka	3	2	3	2	—	3	2	3	2	—
Filozofia . .	—	—	—	—	—	3	3	—	—	3
Przysposobienie wojskowe . .	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Ćw. cielesne	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Razem .	32	33	9	10	23	33	32	10	9	23

Ponadto jak w humanistycznym.

Nadobowiązkowe — jak w tab. I i II.

Przedmioty nadobowiązkowe — zasadniczo razem.

Tablica X.

Wydziały: Matematyczno-fizyczny i Przyrodniczy (m+p).

Klasy pracują częściowo oddzielnie — częściowo razem.

Przedmioty obowiązkowe	Klasa I					Klasa III				
	Wydz. mat.-fiz.	Wydz. przyrodn.	Godz. oddz. dla mat.-fiz.	Godz. oddz. dla przyrodn.	Godz. wspólne	Wydz. mat.-fiz.	Wydz. przyrodn.	Godz. oddz. dla mat.-fiz.	Godz. oddz. dla przyrod.	Godz. wspólne
Religia . .	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Język polski	3	3	—	—	3	3	3	—	—	3
J. obcy nowożytny .	3	3	—	—	3	3	3	—	—	3
Historia . .	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Geografia i geologia .	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—
Zagadnienia życia współczesnego .	2	2	—		2	2	2	—	—	2
Biologia . .	2	4	2	4	—	—	2	—	2	—
Fizyka . .	4	3	4	3	—	5	3	5	3	
Chemia . .	3	4	3	4	—	2	—	2	—	—
Matematyka	5	3	5	3	—	5	3	5	3	—
Filozofia . .	—	—	—	—	—	3	3	—	—	3
Przysposobienie wojskowe . .	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Ćw. cielesne	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Rysunek . .	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Razem .	32	32	14	14	18	33	33	12	12	21

Ponadto jak w humanistycznym.

Nadobowiązkowe — jak w tab. III i IV.

Przedmioty nadobowiązkowe — zasadniczo razem.

Tablica XI.

Połączenie wydziałów dla ogólnej liczby uczniów, nie przekraczającej 30.

Wydziały: Humanistyczny i Przyrodniczy (h+p).

Klasy pracują częściowo oddzielnie — częściowo razem.

Przedmioty obowiązkowe	Klasa I					Klasa II				
	Wydz. humanit.	Wydz. przyrodn.	Godz. oddz. wydz. humanit.	Godz. oddz. wydz. przyrodn.	Godz. wspólne	Wydz. humanist.	Wydz. przyrodn.	Godz. oddz. wydz. humanist.	Godz. oddz. wydz. przyrodn.	Godz. wspólne
Religia . .	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Język polski	5	5	—	—	5	5	5	—	—	5
J. łaciński .	4	—	4	—	—	4	—	4	—	—
J. obcy nowożytny .	3	3	—	—	3	3	3	—	—	3
Historia . .	4	2	4	2	—	4	2	4	2	—
Geografia .	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—
Zagadnienia życia współczesnego .	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Biologia . .	2	4	2	4	—	—	2	—	2	—
Fizyka . .	3	3	—	—	3	2	3	—	1	2
Chemia . .	—	4	—	4	—	1	—	1	—	—
Matematyka	3	3	—	—	3	3	3	—	—	3
Filozofia . .	—	—	—	—	—	3	3	—	—	3
Przysposobienie wojskowe . .	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Ćw. cielesne	2	2	—	—	2	2	2	—	—	2
Razem .	32	32	10	10	22	33	33	9	9	24

Ponadto jak w humanistycznym.

Nadobowiązkowe — jak w tab. I i IV.

Przedmioty nadobowiązkowe — zasadniczo razem.

Wobec tego, że plan godzin przedmiotów obowiązkowych nie obejmuje na wydziale przyrodniczym rysunku, przedmiotu tego nauczać można jako nadobowiązkowego.

Licea z niepolskim językiem nauczania.

Licea z ruskim językiem nauczania.

Tablica II a.

Wydział klasyczny.

Przedmioty obowiązkowe	Klasy	
	I	II
Religia	2	2
Język polski	4	3
Język ruski	4	3
Język łaciński	4	4
Język grecki	4	4
Język obcy nowożytny	3	3
Historia	3	2
Zagadnienia życia współczesnego	2	2
Biologia	—	2
Fizyka i chemia	2	--
Matematyka	2	2
Filozofia	-	3
Przysposobienie wojskowe	2	2
Ćwiczenia cielesne	2	2
Razem	34	34

Ponadto jak w humanistycznym (tablica I).

Nadobowiazkowe — jak w tablicy II.

Inne tablice pozostają bez zmian.

Nadto zaznaczam, że klasy liczące powyżej 30 uczniów winny być w zasadzie dzielone na grupy na wszystkich lekcjach fizyki i chemii wydziału matematyczno-fizycznego, na wszystkich lekcjach fizyki i chemii, biologii i geografii z geologią wydziału przyrodniczego oraz na wszystkich lekcjach fizyki wydziału humanistycznego.

W razie trudności technicznych lub organizacyjnych liczba lekcji dzielonych może być zredukowana nie mniej jednak niż do połowy liczby godzin wymienionych przedmiotów.

O tym należy zawiadomić organizujące się licea państwowe i prywatne.

Minister (—) w z. *Błeszyński.*

14.

Ustrój szkół artystycznych muzyki.

Rozporządzenie Minist. W. R. i O. P. z dnia 1 czerwca 1937 r.

(Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 343).

Na podstawie art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 1932 roku o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Szkoły artystyczne muzyki utrzymywane wyłącznie przez Państwo noszą nazwę państwowych. Wszelkie inne szkoły artystyczne muzyki noszą nazwę prywatnych.

§ 2. Szkoły artystyczne muzyki dzielą się na: 1) konserwatoria muzyczne, 2) instytuty muzyczne, 3) szkoły muzyczne.

§ 3. Szczegółową organizację poszczególnych szkół artystycznych muzyki określają ich statuty; zakres nauczania i czas trwania studiów określają programy. Statuty i programy te ustala Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 4. Dla celów doświadczalnych mogą być zakładane szkoły, oparte na zasadach organizacyjnych odmiennych od zasad ustalonych w rozporządzeniu niniejszym. Statuty i programy tych szkół ustala Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 5. Konserwatoria muzyczne mają za zadanie: 1) kształcenie we wszystkich działach sztuki muzycznej, 2) przygotowanie do zawodu muzyka twórcy, odtwórcy lub nauczyciela.

§ 6. Konserwatoria muzyczne posiadają zasadniczo następujące wydziały: 1) teorii, kompozycji i dyrygentury, 2) fortepianu, 3) organów i muzyki kościelnej, 4) instrumentów smyczkowych, 5) instrumentów dętych, 6) śpiewu, 7) kształcenie nauczycieli muzyki dla szkół powszechnych, średnich ogólno-kształcących i zawodowych.

W miarę potrzeby mogą być tworzone inne wydziały, obejmujące całokształt wiedzy i umiejętności muzycznej w gałęziach muzyki, niewymienionych w niniejszym paragrafie.

§ 7. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może w miarę możności organizacyjnych utworzyć przy państwowym konserwatorium muzycznym, poza wydziałami, o których mowa w § 6, szkołę mistrzowską dla wirtuozów.

§ 8. Studia w konserwatoriach muzycznych dzielą się zasadniczo na trzy kursy: niższy, średni i wyższy. Wydział teorii, kompozycji i dyrygentury stanowi jeden kurs równorzędny z kursami wyższymi innych wydziałów. Wydział kształcenia nauczycieli muzyki dla szkół powszech-

nych, średnich i zawodowych organizowany jest jako trzyletnie studium bez podziału na kursy.

§ **9.** Instytuty muzyczne mają za zadanie: 1) przygotowanie muzyka odtwórcy, przede wszystkim zaś muzyka orkiestrowego, zespolowego itp., 2)przygotowanie do studiów na wyższym kursie konserwatorium muzycznego.

§ **10.** Instytuty muzyczne posiadają zasadniczo następujące klasy: 1) fortepianu, 2) muzyki kościelnej, 3) instrumentów smyczkowych, 4) instrumentów dętych, 5) śpiewu.

§ **11.** Program nauki w każdej klasie instytutu muzycznego obok przedmiotu specjalnego w zakresie potrzebnym do uprawiania zawodu muzyka odtwórcy, obejmuje przedmioty uzupełniające teoretyczne, ćwiczenia praktyczne oraz udział w chórze, zespołach kameralnych i orkiestrze.

§ **12.** Szkoły muzyczne mają za zadanie: 1) budzenie i pogłębienie zainteresowań muzycznych, 2) wstępne przygotowanie do studiów muzycznych zawodowych.

Program nauczania w tych szkolach jest zależny od wieku i rozwoju uczniów.

§ **13** Do wszystkich szkół artystycznych muzyki przyjmowani są kandydaci bez względu na poziom wykształcenia ogólnego na podstawie egzaminu wstępnego, który ma na celu stwierdzenie ich uzdolnień muzycznych. Jednakże uczniowie tych szkół podlegają obowiązkowi szkolnemu w zakresie szkoły powszechnej i obowiązkowemu dokształcaniu.

Na wydział kształcenia nauczycieli muzyki dla szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących i zawodowych przyjmowani są do konserwatoriów muzycznych kandydaci, którzy posiadają świadectwo ukończenia szkoły stopnia licealnego, lub uznanej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za wystarczającą do tych celów.

§ **14.** Prywatne szkoły artystyczne muzyki mogą uzyskiwać uprawnienia szkół państwowych na warunkach, które określi osobne rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ **15.** Osoby, które zdobyły wykształcenie artystyczne w zakresie muzyki poza szkołami unormowanymi w niniejszym rozporządzeniu, mogą na podstawie egzaminów przed komisjami powołanymi przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przy szkołach artystycznych muzyki, otrzymywać dyplomy i świadectwa tych szkół na równi z ich uczniami.

§ **16.** Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15 czerwca 1937 r. Równocześnie tracą moc wszystkie przepisy wydane w zakresie, unormowanym w rozporządzeniu niniejszym.

Minister W. R. i O. P: (—) *W. Świętosławski.*

15.

Ustrój szkół artystycznych plastyki.

Rozporządzenie Minist. W. R. i O. P. z dnia 1 czerwca 1937 r.

(*Dz. U. R. P. Nr 44, poz. 344*).

Na podstawie art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Artystyczne szkoły plastyki utrzymywane wyłącznie przez Państwo noszą nazwę państwowych.

Wszelkie inne szkoły artystyczne plastyki noszą nazwę prywatnych.

§ 2. Poza szkołami artystycznymi akademickimi, których organizację ustala oddzielna ustawa, szkoły artystyczne plastyki dzielą się na: 1) instytuty sztuk plastycznych, 2) szkoły sztuk plastycznych.

Poza tym dla osób specjalizujących się w pewnych działach sztuk plastycznych mogą być tworzone odpowiednie kursy.

§ 3. Szczegółową organizację poszczególnych szkół artystycznych plastyki określają ich statuty; zakres nauczania określają programy. Statuty i programy te ustala Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 4. Dla celów doświadczalnych mogą być zakładane szkoły oparte na zasadach organizacyjnych odmiennych od zasad ustalonych w rozporządzeniu niniejszym. Statuty i programy tych szkół ustala Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 5. Instytuty sztuk plastycznych mają zadanie:

1. przygotowanie projektodawców i wykonawców w zakresie różnych działów sztuki dekoracyjnej, kierowników wytwórni i pracowni artystycznych,

2. przygotowanie specjalistów do prac konserwatorskich w zakresie poszczególnych dziedzin twórczości plastycznej,

3. przygotowanie nauczycieli przedmiotów artystycznych z zakresu plastyki. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ustali uprawnienia nauczycielskie absolwentów.

Instytut obejmujący jeden tylko dział sztuki przybiera nazwę tego działu np. instytut malarstwa, instytut rzeźby, instytut grafiki itd.

§ 6. Do instytutów sztuk plastycznych przyjmowani są w zasadzie kandydaci, którzy ukończyli gimnazjum czteroletnie, szkołę zawodową stopnia gimnazjalnego lub inną szkołę uznaną przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za równorzędną dla tych celów.

§ **7.** Rady pedagogiczne instytutów sztuk plastycznych, uwzględniając wybitne uzdolnienia artystyczne, mogą przyjmować kandydatów nie posiadających wykształcenia wymienionego w § 6.

Kandydaci przyjęci na podstawie § niniejszego mogą uzyskiwać uprawnienia nauczycielskie jedynie pod warunkiem złożenia egzaminu w zakresie gimnazjum czteroletniego.

§ **8.** Program nauk w instytutach sztuk plastycznych rozłożony jest na lat pięć. Nauczanie w dwu pierwszych latach ma na celu dopełnienie wykształcenia ogólnego ucznia, dając mu przy tym zasadnicze wiadomości teoretyczne z zakresu sztuk plastycznych oraz podstawy umiejętności rysunku, malarstwa i modelowania, jak również przygotowanie ogólne do pracy w materiałach używanych w plastyce. Pozostałe trzy lata przeznaczone są na studia specjalne, które mają dać uczniom przygotowanie do pracy zawodowej, opanowanie techniczne obranego działu sztuki oraz przysposobienie do samodzielnej twórczości.

Po pięciu latach studiów zakończonych egzaminem końcowym, uczniowie otrzymują świadectwa i dyplomy.

§ **9.** Szkoły sztuk plastycznych mają na celu kształcenie uczniów w poszczególnych działach plastyki i zależnie od obranej specjalności, noszą nazwę określającą tę specjalność, a więc na przykład: szkoła rysunku, szkoła malarstwa, szkoła rzeźby, szkoła grafiki, szkoła dekoracji wnętrza itd. Szkoły te, w których program nauki rozłożony jest zasadniczo na lat cztery, obok zawodowego przygotowania praktycznego, dają uczniom wiadomości teoretyczne oraz uzupełniają ich wykształcenie ogólne.

§ **10.** Do szkół sztuk plastycznych przyjmowani są kandydaci, którzy posiadają wykształcenie w zakresie 6 klas szkoły powszechnej.

§ **11.** Rady pedagogiczne szkół sztuk plastycznych, uwzględniając wybitne uzdolnienia artystyczne, mogą przyjmować kandydatów nie posiadających wykształcenia wymienionego w § 10, jednakże nie poniżej wieku lat 14.

§ **12.** Kandydatów do szkół artystycznych plastyki obowiązuje egzamin wstępny, który ma na celu stwierdzenie artystycznego uzdolnienia kandydata.

§ **13.** Osoby, które zdobyły wykształcenie artystyczne w zakresie plastyki poza szkołami unormowanymi w niniejszym rozporządzeniu, mogą na podstawie egzaminów przed komisjami powołanymi przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przy szkołach artystycznych plastyki otrzymywać dyplomy i świadectwa tych szkół na równi z ich uczniami.

§ **14.** Prywatne szkoły artystyczne plastyki mogą otrzymywać uprawnienia szkół państwowych na warunkach, które określi rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ **15.** Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15 czerwca 1937 r. Równocześnie tracą moc wszystkie przepisy wydane w zakresie, unormowanym rozporządzeniem niniejszym.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

16.

Taksa administracyjna w państwowych liceach pedagogicznych i pedagogiach.

Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr 55 z dnia 3 czerwca 1937 r. (I. R. 4830/37).

Nr II. 12463/37. Z mocą obowiązującą od dnia 1 września 1937 r. zarządzam pobieranie w państwowych liceach pedagogicznych i pedagogiach taksy administracyjnej rocznej w wysokości 30 złotych.

Dzieci rodziców niezamożnych, o ile wykazują postępy w naukach dostateczne i sprawowanie dobre, mogą korzystać — począwszy od I półrocza klasy I — ze zwolnienia od taksy administracyjnej. Zwolnienie od taksy administracyjnej należy stosować w odniesieniu do dzieci niezamożnych inwalidów wojennych, niezamożnych kawalerów orderu „Virtuti Militari" i odznaczonych Krzyżem lub Medalem Niepodległości.

Radom pedagogicznym przysługuje prawo zwalniania od taksy administracyjnej w granicach 25% liczby uczniów w danej szkole. Gdyby wyjątkowe względy zmuszały radę pedagogiczną do udzielenia większej liczby zwolnień, powinny dyrekcje szkół uzyskać na to zgodę kuratorium okręgu szkolnego, występując z wnioskami w I półroczu do dnia 1 listopada, a w II półroczu do dnia 1 kwienia.

Nie pobiera się taksy administracyjnej od dzieci, uczęszczających do szkół ćwiczeń państwowych liceów pedagogicznych i pedagogiów, zorganizowanych na zasadach, wskazanych w § 14 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 6 marca 1937 r. o organizacji państwoweg oliceum pedagogicznego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 3, poz. 56[1]).

Decyzja rady pedagogicznej o udzieleniu zwolnień od taksy administracyjnej następuje do dnia 20 października na skutek podania, wniesionego do dyrekcji szkoły przez rodziców lub opiekę domową ucznia w terminie najdalej do dnia 20 września. Dyrekcja szkoły może żądać uzupełnienia podania zaświadczeniem o stanie majątkowym.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1937 r., str. 158.

Uczniowie, którzy uzyskali zwolnienie od taksy w I półroczu, korzystają ze zwolnienia i w następnym półroczu szkolnym, o ile istnieją nadal warunki, od których zależy zwolnienie. Uczniowie nie zwolnieni od taksy, obowiązani są wpłacać ją ratami półrocznymi bezzwłocznie po zakomunikowaniu im odnośnych decyzyj rady pedagogicznej najpóźniej jednak do dnia 20 listopada za I półrocze i do dnia 20 kwietnia za II półrocze.

Uczniowie, wstępujący do państwowych liceów pedagogicznych i pedagogiów, składają w dyrekcji szkoły deklaracje, podpisane przez rodziców lub opiekunów prawnych, że po ukończeniu liceum pedagogicznego (pedagogium) pełnić będą służbę nauczycielską w publicznych szkołach powszechnych w ciągu lat trzech lub dokonają zwrotu kwoty 170 zł za każdy rok nauki, pobieranej w tych szkołach. Wzór deklaracji i sposób jej składania wskażą osobne przepisy.

Postanowienia punktów VII, IX-a, XII-a i XII-h okólnika Nr 85 z dnia 14 czerwca 1934 r. (I. R. 4547/34) o opłatach szkolnych w państwowych szkołach średnich ogólno-kształcących, państwowych zakładach kształcenia nauczycieli oraz przy egzaminach nauczycieli szkół powszechnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6—7, poz. 96[1]) obowiązują w państwowych liceach pedagogicznych i pedagogiach.

Minister: *(—)* w z. *Błeszyński.*

17.

Opłaty szkolne w liceach zawodowych.

Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr 58 z dnia 9 czerwca 1937 r. (I. R. 4565/37).

Z mocą obowiązującą od dnia 1 czerwca 1937 r. zarządzam pobieranie we wszystkich liceach zawodowych, zorganizowanych według nowego ustroju, następujących opłat:

1. Taksa za egzamin wstępny . . . . . . 3 zł
2. Taksa za badania psychotechniczne . . . . 2 zł
3. Taksa administracyjna roczna . . . . . 170 zł

W związku z tym okólnik Nr 4 z dnia 13 stycznia 1937 r. (I. R. 10926/36) o opłatach szkolnych w szkołach zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 1, poz. 10[2]) zostaje zmieniony w sposób następujący:

1. w punkcie I ustęp a) skreśla się wyrazy „jak również w liceach rolniczych".

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 308.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1937 r., str. 19.

W tym punkcie wprowadza się nowy ustęp d) treści następującej: „we wszystkich liceach zawodowych, zorganizowanych według nowego ustroju, zł 3”;

2. w punkcie II ustęp a) otrzymuje brzmienie: „w szkołach wymienionych w p. I ust. a, c i d”;

3. w punkcie VII-A 2-c skreśla się wyrazy „oraz w liceach rolniczych”. W punkcie tym wprowadza się nowy ustęp treści następującej: „we wszystkich liceach zawodowych, zorganizowanych według nowego ustroju rocznie 170 zł”;

4. w punkcie XIII ustęp d) skreśla się wyrazy „oraz w liceach rolniczych”, a zamiast tych wyrazów wprowadza się: „oraz w liceach zawodowych, zorganizowanych według nowego ustroju”.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

18.

Organizacja szkolnictwa dokształcającego zawodowego.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 24 maja 1937 r. (Nr III Nr 3132/37).

Na podstawie artykułów: 2 ust. 2, 15 ust. 2 i 3, 26, 54 i 59 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) i w związku z § 222 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21 listopada 1933 r. o organizacji szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 15, poz. 202) zarządzam, co następuje:

§ 1. Zadaniem szkól dokształcających zawodowych jest:

a) wychowanie religijno-moralne i społeczno-obywatelskie młodzieży,

b) udzielanie wiadomości z dziedziny życia gospodarczego i potrzeb zawodu, pogłębianie wykształcenia praktycznego, otrzymywanego przez młodzież w warsztacie pracy, oraz rozszerzanie jej wykształcenia ogólnego.

§ 2. Szkoły dokształcające zawodowe są przeznaczone dla męskiej i żeńskiej młodzieży pracującej, która wypełniła obowiązek szkolny i podlega obowiązkowi dokształcania zawodowego.

§ 3. Szkoły dokształcające zawodowe są zasadniczo trzyklasowe; w zależności od potrzeb zawodu — za zgodą Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego lub wyznaczonej przez niego państwowej władzy szkolnej — mogą być organizowane szkoły czteroklasowe.

§ 4. Szkoły dokształcające zawodowe pod względem programowym dzielą się na:

a) ogólno-zawodowe, w których odbywa się nauczanie wspólne dla młodzieży, pracującej w różnych zawodach,

b) specjalne, w których odbywa się nauczanie osobne dla młodzieży, pracującej w jednym zawodzie lub kilku zawodach pokrewnych.

§ **5.** Szkoły dokształcające zawodowe mogą być męskie, żeńskie i koedukacyjne.

Szkoły dokształcające zawodowe koedukacyjne mogą być organizowane tylko w tych przypadkach, gdy liczba kandydatów lub kandydatek nie daje podstawy do zorganizowania osobnej szkoły męskiej lub żeńskiej oraz gdy zostaną zapewnione specjalne warunki wychowawcze, wypływające z koedukacyjnego charakteru szkoły.

§ **6.** Szkoła dokształcająca zawodowa może być organizowana przy zgłoszeniu się co najmniej 30 kandydatów; w wyjątkowych wypadkach, przy mniejszej liczbie kandydatów, szkoła dokształcająca zawodowa może być zorganizowana tylko za zgodą państwowych władz szkolnych.

§ **7.** W szkołach dokształcających ogólno-zawodowych mogą być tworzone klasy specjalne, w których nauczanie odbywa się osobno dla młodzieży, pracującej w jednym zawodzie lub zawodach pokrewnych.

Klasy lub oddziały specjalne mogą powstawać, o ile się zgłosi odpowiednia liczba kandydatów.

§ **8.** Jeżeli w szkole dokształcającej ogólno-zawodowej znajduje się pewna liczba uczniów (uczennic), pracujących w jednym zawodzie lub zawodach pokrewnych, nie wystarczająca do stworzenia osobnej klasy, może być z niej utworzona grupa, dla której nauczanie przedmiotów zawodowych będzie się odbywało oddzielnie.

§ **9.** Szkoły dokształcające zawodowe mogą posiadać różne wydziały specjalne, obok tego również wydział ogólno-zawodowy.

§ **10.** Gdy liczba uczniów (uczennic), pracujących w jednym zawodzie lub zawodach pokrewnych, rozmieszczona w dwu lub kilku szkołach dokształcających ogólno-zawodowych, daje możność zorganizowania specjalnego nauczania, należy uczniów tych (uczennice te) zgrupować w jednej ze szkół. Decyzja, przy której ze szkół dokształcających ma być zorganizowane specjalne nauczanie, należy do państwowej władzy szkolnej.

§ **11.** Nauczanie w szkołach dokształcających zawodowych odbywa się według programów, ustalonych lub zatwierdzonych przez państwowe władze szkolne.

§ **12.** Programy szkół dokształcających ogólno-zawodowych są oparte na pierwszym szczeblu programowym szkoły powszechnej; programy szkół dokształcających zawodowych specjalnych są oparte bądź na pierwszym, bądź na drugim szczeblu programowym szkoły powszechnej.

§ **13.** Liczba godzin nauczania tygodniowo w szkołach dokształcających zawodowych wynosi w zasadzie od 8-miu do 12-tu. Plan oraz liczbę godzin nauczania w tygodniu ustalają dla poszczególnych rodzajów szkół programy.

§ **14.** Przyjmowanie młodzieży do szkól dokształcających zawodowych odbywa się w zasadzie na początku roku szkolnego. Młodzież, która zaczęła pracować po tym terminie, może być przyjmowana do szkoły również w ciągu roku szkolnego.

§ **15.** Warunkiem przyjęcia do klasy pierwszej szkoły dokształcającej ogólno-zawodowej oraz specjalnej, opierającej swój program na pierwszym szczeblu programowym szkoły powszechnej, jest posiadanie świadectwa ukończenia szkoły powszechnej pierwszego stopnia lub świadectwa uznanego przez państwowe władze szkolne za równoważne.

Kandydat (kandydatka), posiadający świadectwo ukończenia szkoły powszechnej drugiego stopnia lub świadectwo ukończenia klasy szóstej (z wynikiem dodatnim) szkoły powszechnej trzeciego stopnia lub świadectwo, uznane przez państwowe władze szkolne za równoważne, może być przyjęty — po złożeniu egzaminu sprawdzającego — do klasy drugiej, o ile brak jest w danej miejscowości szkoły dokształcającej zawodowej specjalnej, opierającej swój program na drugim szczeblu programowym szkoły powszechnej.

Kandydaci, posiadający odpowiednie wykształcenie, uznane przez państwowe władze szkolne za wystarczające, mogą być przyjmowani do klasy trzeciej.

§ **16.** Warunkiem przyjęcia do klasy pierwszej szkoły dokształcającej zawodowej specjalnej, opierającej swój program na drugim szczeblu programowym szkoły powszechnej, jest posiadanie świadectwa ukończenia szkoły powszechnej drugiego stopnia lub świadectwa ukończenia z wynikiem dodatnim klasy szóstej szkoły powszechnej trzeciego stopnia lub świadectwa uznanego przez państwowe władze szkolne za równoważne.

§ **17.** Dla kandydatów do klasy pierwszej, nie posiadających przygotowania wskazanego w §§ 15 i 16, może być zorganizowana klasa wstępna za zgodą państwowych władz szkolnych.

§ **18.** Absolwenci szkół przysposobienia zawodowego pierwszego stopnia oraz kandydaci, posiadający wykształcenie, uznane przez państwowe władze szkolne za wystarczające — po złożeniu egzaminu sprawdzającego — mogą być przyjmowani do klasy drugiej lub trzeciej szkół dokształcających zawodowych.

§ **19.** Młodzież, która do szkoły dokształcającej zawodowej nie uczęszczała lub jej nie ukończyła z przyczyn, uznanych przez państwowe władze szkolne za uzasadnione, może być dopuszczona do egzaminu dla eksternów. Zakres wymagań egzaminu dla eksternów i ich organizację ustalają osobne przepisy.

Świadectwo złożenia egzaminu przez eksterna z wynikiem dodatnim jest pod względem uprawnień równoważne ze świadectwem ukończenia publicznej szkoły dokształcającej zawodowej.

§ 20. Rozporządzenie niniejsze nie dotyczy szkół dokształcających zawodowych dla młodzieży fizycznie upośledzonej (głuchoniemych, ociemniałych) lub moralnie zaniedbanej. Organizację tych szkół określają osobne zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Rozporządzenie to nie dotyczy dokształcających szkół rolniczych.

§ 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1937 r.

Równocześnie tracą moc wszelkie przepisy, wydane w sprawach unormowanych niniejszym rozporządzeniem.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

19.

Nadawanie prywatnym szkołom dokształcającym zawodowym uprawnień szkół publicznych.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 24 maja 1937 r. (Nr III 3133/37)

Na podstawie art. 8 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 343) zarządzam, co następuje:

§ 1. Uprawnienia publicznych szkół dokształcających zawodowych mogą być nadane:

a) prywatnym szkołom dokształcającym zawodowym, których program i organizacja odpowiadają programowi i organizacji publicznych szkół dokształcających zawodowych,

b) prywatnym szkołom dokształcającym zawodowym, różniącym się programem lub organizacją od publicznych szkół dokształcających zawodowych, a uznanym przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za eksperymentalne.

§ 2. Nadanie uprawnień prywatnej szkole dokształcającej zawodowej może nastąpić, jeżeli:

a) odpowiada ona potrzebom gospodarczym i państwowym na danym terenie,

b) osiąga w pracy wychowawczej poziom, uznany przez państwowe władze szkolne za dorównywający poziomowi osiąganemu w publicznych

szkołach dokształcających zawodowych — w szczególności w zakresie wychowania młodzieży, odpowiadającego potrzebom Państwa,

c) wyniki nauczania oraz pracy nad wychowaniem fizycznym i przysposobieniem wojskowym młodzieży dorównywają wynikom, osiąganym w odpowiednich publicznych szkołach dokształcających zawodowych,

d) posiada odpowiednie do swej liczebności i organizacji pomieszczenie, urządzenie, należyte zaopatrzenie w pomoce naukowe, oraz przestrzega wymagań higieny,

e) stosuje się ściśle do obowiązujących przepisów, dotyczących zarówno szkół dokształcających zawodowych w ogólności, jak i publicznych szkół dokształcających zawodowych, do postanowień statutu szkoły, oraz wszelkich zarządzeń państwowych władz szkolnych,

f) jest czynna co najmniej od dwu lat.

§ **3.** Uprawnienia szkół publicznych nadaje prywatnej szkole dokształcającej zawodowej Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego — na wniosek kuratora właściwego okręgu szkolnego.

§ **4.** Nadanie uprawnień ważne jest do odwolania.

Nadane uprawnienia mogą być odwołane, gdy państwowe władze szkolne stwierdzą, że szkoła przestala spełniać którykolwiek z warunków, przewidzianych w § 2 niniejszego rozporządzenia, lub narusza inne obowiązujące ją przepisy.

§ **5.** Prywatna szkoła dokształcająca zawodowa, korzystająca z uprawnień szkół publicznych, ma prawo na świadectwach szkolnych umieszczać orzeczenie: Zarządzeniem z dnia . . . . Nr . . . . . Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego nadał prywatnej szkole . . . . (nazwa) . . . . uprawnienia publicznych szkół dokształcających zawodowych.

§ **6.** Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1937 r.

Równocześnie tracą moc wszelkie przepisy, wydane w sprawach unormowanych niniejszym rozporządzeniem.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Świętosławski.*

20.

Statut dla państwowych kursów zawodowych.

Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr 54 z dnia 26 maja 1937 r. (III. O. 3088/37).

Nr III. 11601/37. Ministerstwo przesyła drugostronny wzór statutu dla krótkoterminowych państwowych kursów zawodowych.

Dyrektor Departamentu: (—) *J. Firewicz.*

Statut państwowych kursów.

I. Zadanie kursów.

§ 1. Zadaniem kursów jest przygotowanie uczestników (czek) kursów do wykonywania prac w zakresie . . . . oraz wychowywanie na zamiłowanych (e) w swym zawodzie oraz świadomych (e) swych obowiązków i praw obywateli (ki) Państwa.

II. Ogólne zasady organizacji.

§ 2. Kursy są przeznacozne dla osób, które:
a) ukończyły . . . .
b) w wieku od . . . . do . . . . lat;
c) . . . .

§ 3. Nauka na kursach trwa . . . .

§ 4. Nauka odbywa się według programu ustalonego przez władze szkolne.

§ 5. Liczbę uczestników (czek) kursu ustala kuratorium okręgu szkolnego.

§ 6. Opłatę za naukę na kursach ustalają osobne przepisy.

§ 7. Na czele kursów stoi kierownik (czka), który (a):
a) organizuje prace dydaktyczne i wychowawcze,
b) zarządza całością spraw administracyjno-gospodarczych,
c) wykonuje przepisy i polecenia władz szkolnych.

§ 8. Nauczyciele (ki), instruktorzy (ki) uczą i wychowują powierzonych (ne) ich pieczy uczestników (czki) kursu oraz pełnią funkcje administracyjno-gospodarcze w zakresie przydzielonego działu pracy.

§ 9. Uczestnicy (czki) kursu obowiązani (e) są stosować się do regulaminu, ustalonego przez kierownika (czkę) kursów, który określa szczegółowo zadania i obowiązki osób, uczęszczających na kursy. Regulamin kursów zatwierdza kurator okręgu szkolnego.

§ 10. Uczestnik (czka) kursu, który (a) otrzyma oceny co najmniej dostateczne z całego zakresu nauczanych na kursie przedmiotów — otrzymuje świadectwo ukończenia kursów.

21.

Wynagrodzenie za służbę w niedziele i święta.

Podatek specjalny.

Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 16 kwietnia 1937 r. Nr I. R. 3111/37 zawiadomiło, że Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 9 marca 1937 r. Nr D. V. 20601/2/37, ogłoszonym w Dzienniku Urzędo-

wym tego Ministerstwa Nr 8 ex 1937, poz. 261, zezwoliło, by przy wypłacaniu funkcjonariuszom państwowym w XII grupie uposażenia dodatków, przyznanych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 97, poz. 885) a należnych za pełnienie służby w niedziele i święta, nie potrącano podatku specjalnego od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszów publicznych (Dz. U. R. P. z r. 1935 Nr 82, poz. 503).

Niedobrane z tego tytułu kwoty podatku specjalnego Ministerstwo Skarbu umorzyło na zasadzie art. 123 § 1 ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. z r. 1936 Nr 14, poz. 134).

Ulga powyższa ma zastosowanie z dniem 1 kwietnia 1937 r.

22.

Egzamin dojrzałości po raz trzeci.

Wyrok N. T. A. z dnia 29 grudnia 1936 r. L. Rej. 3228/34.[1])

S. W., absolwent VIII klasy gimnazjum państwowego im. A. Asnyka w Kaliszu, wniósł do kuratorium szkolnego w Warszawie podanie o dopuszczenie go do ponownego składania egzaminu dojrzałości. W załatwieniu tego podania kuratorium okręgu szkolnego warszawskiego decyzją z 5 maja 1933 r. zezwoliło petentowi na zdawanie w maju 1933 r. ponownego zwyczajnego egzaminu dojrzałości razem z abiturientami gimnazjum. W. egzaminowi temu poddał się, lecz go nie złożył.

Na skutek podania S. W. o udzielenie informacji w sprawie składania egzaminu dojrzałości, kurator okręgu szkolnego warszawskiego pismem z dnia 25 września 1933 r. Nr II. 8145/33 wyjaśnił petentowi, że z uprawnień § 54 regulaminu gimnazjalnych egzaminów dojrzałości z 19 grudnia 1925, poz. 8, Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1926 b. abiturienci mogą korzystać tylko raz jeden, wobec zaś wykorzystania tych uprawnień przez W. w maju — czerwcu 1933 r., prawo zdawania egzaminu zwyczajnego już mu nie przysługuje, może on natomiast zdawać egzamin dojrzałości jedynie w charakterze eksterna.

W załatwieniu dalszych podań W. o zezwolenie na powtórzenie zwyczajnego egzaminu dojrzałości po raz drugi, rzeczony kurator decyzją z dnia 1 grudnia 1933 r. Nr II. 10917/33 oznajmił, że sprawę zdawania przez wymienionego egzaminu dojrzałości na podstawie § 54 cyt. wyżej regulaminu załatwił już odmownie dnia 25 września 1933 r. pod Nr 8145/33, a do zmiany tej decyzji nie znalazł podstawy.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, do którego W. się odwołał, orzeczeniem z dnia 23 stycznia 1934 r. Nr II. S. 487/34 nie uwzględniło jego odwołania i decyzje kuratora z dnia 1 grudnia 1933 r. Nr II. 10917/33 i z dnia

---

[1]) Wyrok ten w myśl pisma Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 29 kwietnia 1937 r. Nr II. S. 3311/37 (Kur. O. S. Lw. Nr II. 9292/37) winien stanowić normę w załatwianiu podobnych spraw.

25 września 1933 r. Nr II. 8145/33 utrzymało w mocy z powodów w nich przytoczonych.

Skarga zawiera zarzut naruszenia § 54 regulaminu egzaminów dojrzałości, przy czym skarżący wywodzi, że z brzmienia tego przepisu wynika, iż przewiduje on możliwość trzechkrotnego zdawania egzaminu zwyczajnego.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył co następuje:

Z przepisów § 5 i § 6 wymienionego już regulaminu gimnazjalnych egzaminów dojrzałości wynika, że są trzy rodzaje egzaminu dojrzałości. Pierwszy rodzaj, to zwyczajny egzamin dojrzałości, który zdają uczniowie gimnazjów państwowych oraz niepaństwowych z prawami pełnymi i niepełnymi bez zastrzeżeń, drugi rodzaj, to rozszerzony egzamin dojrzałości, który zdają uczniowie gimnazjów niepaństwowych z prawami niepełnymi i zastrzeżeniami przewidzianymi w § 4 rozporządzenia z dnia 7 listopada 1924 r. (poz. 206 Dz. Urz. Min. W. R. i O. P.), a wreszcie trzeci rodzaj stanowią egzaminy dla eksternów. Dalej z poszczególnych przepisów regulaminu widoczne, że podstawą podziału egzaminu dojrzałości na wzmiankowe jego trzy rodzaje jest zakres tegoż egzaminu.

Wykładnia przepisu § 54 wspomnianego wyżej regulaminu doprowadza do wniosku, że uczeń szkoły średniej, który nie złożył zwyczajnego egzaminu dojrzałości i przestał uczęszczać do szkoły, ma prawo zdawać jeszcze raz egzamin w tym samym zakresie, a w ogóle ma prawo zdawać trzy razy egzamin dojrzałości; trzeci raz jednak zdaje egzamin już bez ulg, z których korzystał przy zdawaniu po raz pierwszy i drugi, czyli, że po raz trzeci zdawać winien egzamin następnego co do zakresu rodzaju. O ile zatem skarżący zarzuca, że pozwana władza winna była dopuścić go przy zdawaniu po raz trzeci egzaminu dojrzałości — do egzaminu tego w zakresie egzaminu zwyczajnego, to zarzut ten jest nieuzasadniony.

Natomiast o ile skarżący zarzuca, że niesłuszne było dopuszczenie go do składania egzaminu dojrzałości w charakterze eksterna, z obowiązkiem składania egzaminu w tym zakresie, to temu zarzutowi nie można odmówić słuszności.

Wobec bowiem faktu, że skarżący ukończył 8 klas gimnazjum państwowego i miał prawo składania egzaminu zwyczajnego, nie było rzeczywiście podstawy do traktowania go jako eksterna, natomiast władze szkolne powinny były w myśl wyłożonych zasad pozostawić mu możność składania egzminu dojrzałości następnego co do zakresu rodzaju egzaminu dojrzałości, a mianowicie egzaminu rozszerzonego. Ponieważ władza pozwana w niniejszym wypadku postąpiła odmiennie, przeto należało zaskarżone orzeczenie uchylić jako niezgodne z obowiązującymi przepisami.

Zwrot opłaty opiera się na przepisie § 95 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r., poz 806 Dz. Ust.

Warszawa, dnia 29 grudnia 1936 r.

Organizacja szkół.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego nadał na podstawie art. 8 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkolach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 543):

1) rozporządzeniem z dnia 26 maja 1937 r. Nr I. 10329/37 prywatnej koedukacyjnej szkole powszechnej III stopnia im. Zofii Strzałkowskiej we Lwowie uprawnienia publicznych szkół powszechnych z ograniczeniem do młodzieży własnego zakładu na rok szkol. 1936/37;

2) rozporządzeniem z dnia 4 czerwca 1937 r. Nr I. 27117/36 prywatnej szkole powszechnej SS. Bazylianek w Stanisławowie prawa publicznych szkół powszechnych na rok szkolny 1936/37 z ograniczeniem do młodzieży własnego zakładu.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego udzielił rozporządzeniem z dnia 25 maja 1937 r. Nr III 10696/37 Towarzystwu Szkoły Handlowej w Jarosławiu zezwolenia na otwarcie i prowadzenie w Grodzisku Dolnym prywatnego jednorazowego kursu pod nazwą: Kurs Handlowy dla Pracowników Wiejskich w Grodzisku Dolnym.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego nadał:

1) Publicznej Szkole Dokształcającej Zawodowej Nr 2 we Lwowie imię Michała Michalskiego,

2) Publicznej Szkole Dokształcającej Zawodowej Żeńskiej Nr 4 we Lwowie imię Marii Dulębianki.

Uruchomienie państwowych liceów ogólnokształcących.

Nr II. 11786/37. Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 31 maja 1937 r. Nr II. S. 4284/37 oznajmiło, że na podstawie nadesłanych wyników próbnych zgloszeń uczniów do liceów ogólno-kształcących przewiduje uruchomienie od roku szkol. 1937/38 klas I państwowych liceów ogólno-kształcących o wydziałach i w miejscowościach, uwidocznionych w wykazie gimnazjów państwowych, który oglasza się niżej.

Wymienionym pismem Ministerstwo W. R. i O. P. zarządziło, aby wpisy i egzaminy wstępne do liceów ograniczyć tylko do tych wydziałów, które są przewidziane dla danego zakładu. Kandydatów, którzy uprzednio przy próbnych wpisach zgłosili się na takie wydziały, jakie przy danym zakładzie nie będą obecnie zorganizowane, można kierować do innych miejscowych lub zamiejscowych zakładów, o ile kandydaci ci nie zgłoszą chęci zmiany pierwotnego wyboru wydziału.

Okrąg szkolny lwowski.

Województwo lwowskie.

Drohobycz — Państw. Gimn. im. Kr. Wł. Jagiełły h i m.
Gródek Jagielloński — Państw. Gimn. im. Kr. Wł. Jagiełły h+p.
Jarosław — I Państw. Gimn. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego h.
Jarosław — II Państw. Gimn. im. Augusta Witkowskiego m+p.
Jaworów — Państw. Gimn. h+p.
Krosno — Państw. Gimn. im. Mikołaja Kopernika m+p.
Leżajsk — Państw. Gimn. im. Bolesława Chrobrego p.
Lwów — I Państw. Gimn. im. Mikołaja Kopernika h i m.
Lwów — II Państw. Gimn. im. Karola Szajnochy h.
Lwów — III Państw. Gimn. im. Kr. St. Batorego k.
Lwów — IV Państw. Gimn. im. Jana Długosza 1 administ.
Lwów — V Państw. Gimn. im. Stanisława Żółkiewskiego h i m.
Lwów — VII Państw. Gimn. im. Tadeusza Kościuszki h.
Lwów — VIII Państw. Gimn. im. Kr. Kazimierza Wielkiego 2 m i p.
Lwów — IX Państw. Gimn. im. Jana Kochanowskiego h.
Lwów — X Państw. Gimn. im. Henryka Sienkiewicza h.
Lwów — XI Państw. Gimn. im. J. i A. Śniadeckich h i p.
Lwów — XII Państw. Gimn. im. St. Szczepanowskiego m.
Lwów — Państw .Gimn. z ruskim jęz. nauczania h i m.
Lwów — Filia Państw. Gimn. z ruskim jęz. naucz. k i p.
Lwów — Państw. Gimn. im. Król. Jadwigi h i 2 p.
Łańcut — Państw. Gimn. im. Sienkiewicza h.
Nisko — Państw. Gimn. im. St. Czarnieckiego h+m.
Przemyśl — I Państw. Gimn. im. Słowackiego h i m+p.
Przemyśl — II Państw. Gimn. im. Prof. Kazimierza Morawskiego k.
Przemyśl — Państw. Gimn. z ruskim jęz. nauczania h i m lub h+m.
Przemyśl — Państw. Gimn. żeńskie h.
Rawa Ruska — Państw. Gimn. h.
Rzeszów — I Państw. Gimn. im. St. Konarskiego h.
Rzeszów — II Państw. Gimn. im. St. Sobińskiego m.
Sambor — I Państw. Gimn. im. A. Mickiewicza h.
Sambor — II Państw. Gimn. im. M. Kopernika m+p.
Sanok — Państw. Gimn. im. Królowej Zofii h i m.
Sokal — Państw .Gimn. im. Antoniego Malczewskiego h.
Tarnobrzeg — Państw. Gimn. im. Jana Tarnowskiego h+p.
Żółkiew — Państw. Gimn. im. Hetmana St. Żółkiewskiego h+p.

Województwo stanisławowskie.

Kołomyja — Państw. Gimn. im. Kr. Kaz. Jagiellończyka h i m.
Kołomyja — Państw. Gimn. z ruskim jęz. nauczania h+k.
Kołomyja — Państw. Gimn. żeńskie h+p.
Rohatyn — Państw. Gimn. im. Ks. Piotra Skargi h.

Stanisławów — I Państw. Gimn. im. Miecz. Romanowskiego h.
Stanisławów — II Państw. Gimn. im. Marsz. J. Piłsudskiego k+p.
Stanisławów — III Państw. Gimn. im. St. Staszica m.
Stanisławów — Państw. Gimn. z ruskim jęz. nauczania h+p.
Stanisławów — Państw. Gimn. żeńskie h+p.
Stryj — Państw. Gimn. im. Marsz. J. Piłsudskiego h—pol., h—rus..
Stryj — Państw. Gimn. im. Prez. Rzplitej Prof. Ign. Mościckiego m.
Śniatyn — Państw. Gimn. im. Fr. Karpińskiego h+p.
Tłumacz — Państw. Gimn. h.

Województwo tarnopolskie.

Brody — Państw. Gimn. im. Józefa Korzeniowskiego h+p.
Brzeżany — Państw. Gimn. im. Marsz. E. Śmigłego-Rydza h i p pol., h—rus.
Buczacz — Państw. Gimn. h+p.
Czortków — Państw. Gimn. im. J. Słowackiego h+m.
Kamionka Strumił. — Państw. Gimn. im. Kornela Ujejskiego h+p.
Tarnopol — I Państw. Gimn. im. Wincentego Pola k.
Tarnopol — II Państw. Gimn. im. J. Słowackiego h.
Tarnopol — III Państw. Gimn. im. Kopernika m.
Tarnopol — Państw. Gimn. Żeńsk. im. Marsz. J. Piłsudskiego h+p.
Trembowla — Państw. Gimn. h+p.
Zaleszczyki — Państw. Gimn. h.
Zbaraż — Państw. Gimn. im. H. Sienkiewicza h.
Złoczów — Państw. Gimn. im. Kr. Jana Sobieskiego h+p .

Okrąg szkolny krakowski.

Województwo kieleckie.

Częstochowa — Państw. Gimn. im. H. Sienkiewicza m+p.
Częstochowa — Państw. Gim. im. Romualda Traugutta h+k.
Częstochowa — Państw. Gimn. im. Juliusza Słowackiego h+p.
Dąbrowa Górnicza — Państw. Gimn. im. W. Łukasińskiego h.
Kielce — Państw. Gimn. im. St. Żeromskiego h.
Kielce — Państw. Gimn. im. Śniadeckiego m.
Kielce — Państw. Gimn. im. Bł. Kingi h+p.
Końskie — Państw. Gimn. im. Św. Stanisława Kostki h+m.
Miechów — Państw. Gimn. im. Tadeusza Kościuszki h+m.
Olkusz — Państw. Gimn. im. Kr. Kazimierza Wielkiego h.
Ostrowiec — Państw. Gimn. im. Joachima Chreptowicza h+m.
Pińczów — Państw. Gimn. im. H. Kołłątaja h.
Radom — Państw. Gimn. im. J. Kochanowskiego h.
Radom — Państw. Gimn. im. Dr Chałubińskiego m+p.
Radom — Państw. Gimn. (oddziały żeńskie) h.
Sandomierz — Państw. Gimn. im. Marszałka J. Pilsudskiego h i p.

Sosnowiec — Państw. Gimn. im. St. Staszica m.
Sosnowiec — Państw. Gimn. im. Bolesława Prusa h.
Sosnowiec — Państw. Gimn. im. Emilii Plater h+m.
Zawiercie — Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne h+m.

Województwo krakowskie.

Biała — Państw. Gimn. im. Adama Asnyka h.
Bochnia — Państw Gimn. im. Kr. Kazimierza Wielkiego h+m.
Brzesko — Państw. Gimn. im. Marsz. J. Piłsudskiego h+p.
Chrzanów — Państw. Gimn. im. St. Staszica h+m.
Dębica — Państw. Gimn. im. Kr. Wł. Jagiełły h+p.
Gorlice — Państw. Gimn. im. M. Kromera h+p.
Jasło — Państw. Gimn. im. Kr. St. Leszczyńskiego h+m.
Kęty — Państw. Gimn. Koedukacyjne h.
Kraków — I Państw. Gimn. im. B. Nowodworskiego h i k.
Kraków — II. Państw. Gimn. im. Św. Jacka k.
Kraków — III Państw. Gimn. im. Kr. J. Sobieskiego h i p.
Kraków — IV Państw. Gimn. im. Henryka Sienkiewicza h i p.
Kraków — V Państw. Gimn. im. Jana Kochanowskiego h.
Kraków — VI Państw. Gimn. im. Tadeusza Kościuszki h.
Kraków — VII Państw. Gimn. im. Adama Mickiewicza h i p.
Kraków — VIII Państw. Gimn. im. A. Witkowskiego 2 m.
Kraków — IX Państw. Gimn. im. J. Hoene-Wrońskiego m.
Kraków — X Państw. Gimn. im. Królowej Wandy hi m+p.
Mielec — Państw. Gimn. im. St. Konarskiego h+p.
Myślenice — Państw. Gimn. im. Tadeusza Kościuszki h.
Nowy Sącz — I Państw. Gimn. im. K. Długosza m.
Nowy Sącz — II Państw. Gimn. im. Kr. Bolesława Chrobrego h+p
Nowy Targ — Państw. Gimn. im. S. Goszczyńskiego h i p.
Tarnów — I Państw. Gimn. im. K. Brodzińskiego h i k.
Tarnów — III Państw. Gimn. im. Adama Mickiewicza m+p.
Wadowice — Państw. Gimn. im. M. Wadowity h+p.
Wieliczka — Państw. Gimn. im. J. Matejki h.
Zakopane — Państw. Gimn. Męskie h+m.
Żywiec — Państw. Gimn. im. M. Kopernika h+m ew. h i m.

Okrąg szkolny lubelski.

Biała Podlaska — Państw. Gimn. im. J. I. Kraszewskiego h+m.
Biała Podlaska — Państw. Gimn. im. Em. Plater h.
Chełm — Państw. Gimn. im. St. Czarnieckiego h+m.
Chełm — Państw. Gimn. Żeńskie h.
Hrubieszów — Państw. Gimn. im. St. Staszica h+p.
Krasnystaw — Państw. Gimn. im. Wł. Jagiełły h+m.
Lublin — Państw. Gimn. im. St. Staszica h i m.

Lublin — Państw. Gimn. im. Unii Lubelskiej h i m + p.
Lublin — Państw. Gimn. im. J. Zamoyskiego m i p.
Łuków — Państw. Gimn. im. T. Kościuszki h.
Puławy — Państw. Gimn. im. Ks. A. Czartoryskiego h i m + p.
Siedlce — Państw. Gimn. im. Kr. Jadwigi h+p.
Siedlce — Państw. Gimn. im. B. Prusa h i p.
Siedlce — Państw. Gimn. im. Hetmana Żółkiewskiego m.
Tomaszów — Państw. Gimn. im. B. Głowackiego h+m.
Zamość — Państw. Gimn. im. M. Konopnickiej h+p.
Zamość — Państw. Gimn. im. J. Zamoyskiego h+p.

Okrąg szkolny łucki.

Dubno — Państw. Gimn. im. St. Konarskiego h+p.
Kowel — Państw. Gimn. im. Juliusza Słowackiego h+p.
Łuck — Państw. Gimn. im. Tadeusza Kościuszki h i m.
Ostróg — Państw. Gimn. im. Marii Konopnickiej h.
Równe — Państw. Gimn. im. Tadeusza Kościuszki h i m.
Sarny — Państw. Gimn. im. Henryka Sienkiewicza p.
Włodzimierz — Państw. Gimn. im. Mikołaja Kopernika p.
Zdołbunów — Państw. Gimn. im. Adama Mickiewicza h.

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. porz.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	**Lubaczów**	Lubaczów	7-kl	żeńska	—	polski	3 ubik.	$^1/_2$ morg.	Konkurs 2-gi
2	**Zbaraż**	Hnilice Wielkie	3 „	koed.	—		3 ubik.	3 a	Konkurs 2-gi
3	**Złoczów**	Bortków	3 „	„	—	pol.-r.	3 ubik.	5666 m²	Konkurs 2-gi

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnosić drogą służbową w terminie do końca sierpnia 1937 r.

Unieważnienie konkursu.

L. porz.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. ... szkoły	Język wykładowy	Unieważnia się konkurs ogłosz. na posadę	w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. Nr.	Uwaga
1	**Stanisławów**	Dorohów	6 kl.	koed.	—	pol.-r.	kierownika	Nr 8 z 1935 r.	

Ogłoszenia.

Uczestnictwo w P. Z. E.

Państwowy Zakład Emerytalny w konkretnym przypadku pismem z dnia 12 maja 1937 r. Nr E. W. 6558/15 wyjaśnił, że nauczyciele tymczasowi, mianowani przed 1 stycznia 1927 r., nie są uczestnikami Zakładu bez względu na datę późniejszego ustalania ich w służbie nauczycielskiej.

W związku z tym wymienionych nauczycieli nie należy zgłaszać do Pańtswowego Zakładu Emerytalnego (Kur. O. S. Lw. Nr BP. 16679/37).

Normy wynagrodzenia prelegentów W. K. N. za egzaminy końcowe i wstępne słuchaczy.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego pismem z dnia 31 maja 1937 r. Nr BP. 9081/37 wyjaśniło, iż prelegentom kontraktowym Wyższego Kursu Nauczycielskiego, angażowanym na cały rok szkolny i pobierającym umowne wynagrodzenie za dwanaście miesięcy (lub 10), przysługuje umowne wynagrodzenie za egzamin końcowy i wstępny na podstawie norm obowiązujących w sprawie wynagrodzenia członków maturalnych komisyj egzaminacyjnych w szkołach średnich ogólno-kształcących.

Wartość kaucyjna i wadialna $4\frac{1}{2}\%$ Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r. i 4% Pożyczki Konsolidacyjnej.

Pismo Minist. W. R. i O. P. z dnia 31 maja 1937 r. Nr I. R. 4575/37.

Nr O. 11944/37. Na podstawie pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 20 maja 1937 r. Nr D. II. 13177/1/37 Ministerstwo zawiadamia, że:

1) wartość depozytowa (wadialna i kaucyjna) świadectw tymczasowych $4^1/_2$% Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r., wypuszczonej na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 28 z 1937 r., poz. 207), została ustalona na złotych 70 za 100 złotych wartości imiennej;

2) wartość depozytowa (wadialna i kaucyjna) obligacyj 4% Pożyczki Konsolidacyjnej, oznaczona w okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 14 kwietnia 1937 r. L. D. II. 9821//37 (podanym do wiadomości pismem okólnym Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 27 kwietnia 1937 r. Nr I. R. 3601/37), na złotych 60 za 100 złotych wartości imiennej, ustalona została na złotych 65 (sześćdziesiąt pięć) za 100 złotych wartości imiennej.

Naczelnik Wydziału: (—) *A. Nowak.*

Konkurs na stypendia.

Pismo Książnicy-Atlas z dnia 2 czerwca 1937 r.
L. Pr. 671/JK/SG.

Wzorem lat ubiegłych Książnica-Atlas S. A. ufundowała na rok 1937/38 dwadzieścia pięć stypendiów dla uczniów szkół średnich w wysokości po zł 100 każde. W bieżącym roku wypłaci następujące stypendia:

1. Cztery stypendia uczniom (uczennicom) szkół średnich ogólnokształcących, odznaczającym się zamiłowaniem w nauce języka polskiego.
2. Cztery stypendia uczniom (uczennicom) szkół średnich ogólnokształcących, odznaczającym się zamiłowaniem do historii.
3. Cztery stypendia uczniom (uczennicom) szkół średnich ogólnokształcących, odznaczającym się zamiłowaniem do matematyki.
4. Cztery stypendia uczniom (uczennicom) szkół średnich ogólnokształcących, odznaczającym się zamiłowaniem w nauce geografii.
5. Dwa stypendia uczniom (uczennicom) szkół średnich ogólnokształcących, odznaczającym się zamiłowaniem w nauce jezyków nowożytnych.
6. Dwa stypendia uczniom (uczennicom) szkół średnich ogólnokształcących, odznaczającym się zamiłowaniem w nauce filologii klasycznej.
7. Pięć stypendiów uczniom (uczennicom) szkół średnich handlowych, odznaczającym się dobrymi postępami w nauce przedmiotów handlowych.

Powyższe stypendia będą wypłacone w dniu 11 listopada 1937 r. za pośrednictwem dyrekcji zakładu, do którego dany uczeń uczęszcza.

Zarząd Ski Akc. Książnica-Atlas prosi uprzejmie wszystkie Dyrekcje szkół średnich ogólno-kształcących oraz szkół handlowych, aby raczyły w porozumieniu z radą pedagogiczną podać do wiadomości podpisanego zarządu za pomocą dołączonego druku, w terminie do 10 października 1937 r., imię i nazwisko jednego ucznia (uczennicy), zasługującego na otrzymanie jednego z wyżej wymienionych stypendiów.

Przyznanie stypendiów nastąpi na posiedzeniu rady nadzorczej drogą losowania. Dlatego obok nazwiska ucznia, zakładu do którego uczęszcza, właściwego województwa oraz przedmiotu, w którym uczeń (uczennica) celuje, nie należy podawać żadnego uzasadnienia.

Zarząd Spółki Akcyjnej Książnica-Atlas.
Lwów, ul. Czarnieckiego 12.
Warszawa 1, Nowy Świat 59.

Książki, czasopisma.

Nadesłane.

Nr O. 10175/37. Album Jubileuszowy Macierzy Szkolnej w Gdańsku. Wskutek pisma Macierzy Szkolnej w Gdańsku z dnia 10 maja 1937 r. L. 631/VI podaje się do wiadomości Dyrekcyj, Kierownictw, szkół wszelkiej kategorii, że Macierz Szkolna wydala z okazji 15-lecia istnienia Album Jubileuszowy, który ze względu na swą treść, jakoteż dla poznania stosunków panujących w szkolnictwie na terenie Gdańska, winny nabyć nie tylko biblioteki szkolne, lecz także nauczycielstwo i starsza młodzież szkolna.

Wymagania przy egzaminie państwowym na nauczyciela szkół średnich. Komisja Egzaminów Państwowych we Lwowie na nauczycieli szkół średnich zawiadamia, iż wyszły z druku nowe wymagania dla kandydatów, zdających państwowy egzamin na nauczycieli szkół średnich przed komisją lwowską. Wymagania te obowiązywać będą kandydatów począwszy od sesji jesiennej 1937 r. Skład główny: Księgarnia „Książka”, Aleksander Mazzucato, Lwów, ul. Czarnieckiego 12. Cena 2 zł.

Komisja Egzaminów Państwowych we Lwowie na nauczycieli szkół średnich zawiadamia, iż wyszły z druku nowe wymagania dla kandydatów zdających państwowy egzamin n anauczycieli szkół średnich przed komisją lwowską. Wymagania te obowiązywać będą kandydatów począwszy od sesji jesiennej 1937 r. Skład główny: Księgarnia „Książka”, Aleksander Mazzucato, Lwów, ul. Czarnieckiego 12. Cena 2 zł.

Przewodnik Literacki i Naukowy. Praca zbiorowa pod redakcją Wandy Dąbrowskiej. Warszawa 1937. Poradnia Biblioteczna Warszawskiego Koła Związku Bibliotekarzy Polskich. Z zasiłkiem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Str. XVI+503. Cena zl 9.50.

Przewodnik Literacki i Naukowy, uwzględniający wydawnictwa z lat 1933—1935, jest kontynuacją „Książki w bibliotece”.

Opracowany przez fachowe siły bibliotekarskie przy częściowym udziale sił pedagogicznych i literackich, a w zakresie literatury naukowej

przejrzany jeszcze dodatkowo przez specjalistów, „Przewodnik" omawia objaśnienia i uwagi, a zamieszczone na wstępie zwięzłe wskazówki pouczają, jak korzystać z „Przewodnika".

Każda pozycja „Przewodnika" zawiera dokładny opis bibliograficzny książki wraz z ceną, podaje treść, względnie temat książki, poruszone w niej zagadnienia i sposób ich ujęcia, zaznaczając stopień trudności książki, jej praktyczną przydatność dla osób na danym poziomie wykształcenia ogólnego bądź oczytania.

Cennym i zasadniczego znaczenia składnikiem treści „Przewodnika" są bardzo starannie i celowo opracowane skorowidze, nie tylko imienne, lecz przede wszystkim rzeczowe. Skorowidz literatury pięknej zestawia ją według typu (np. powieści biograficzne, historyczne z podziałem na epoki, fantastyczne itp.), według języka oryginału (np. literatura angielska, francuska, niemiecka itp.), według terenu akcji (np. na tle Warszawy, Huculszczyzny, Chin, wysp egzotycznych itp.), według środowisk (np. chłopi, młodzież akademicka, letnicy itp.), według zagadnień (np. honor i obowiązek, małżeństwo — problemy, zagadnienia społeczne, etyczne itp.).

ponad 2.000 książek, podanych w układzie działowym według międzynarodowego systemu klasyfikacji dziesiętnej. Każdy dział poprzedzają

Wydawnictwo, utrzymane na poziomie najcelniejszych zagranicznych publikacyj tego typu, jest cennym i praktycznym informatorem i przewodnikiem po współczesnej literaturze pięknej i naukowej. Przeznaczone przede wszystkim dla bibliotek publicznych ogólno-kształcących oraz innych — zwyjątkiem naukowych — oddać może również poważne usługi nauczycielstwu, wychowawcom, oświatowcom, księgarzom, a także szerokiemu ogółowi publiczności interesującej się książką

M ł o d z i e ż o s o b i e. Kartki z działalności czerwonokrzyskie Pod redakcją Zenona Skierskiego „Siew i Plon". Wydawnictwo Warszawskiej Komisji Okręgowej Kół Młodzieży P. C. K. Skład główny Warszawa „Dom Książki Polskiej".

W roku bieżącym organizacja Kól Mlodzieży Polskiego Czerwoneg Krzyża obchodzi piętnastolecie swego istnienia.

W związku z tym, staraniem Warszawskiej Komisji Okręgowej Kó Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża ukazał się I tom wydawnictw „Siew i Plon" pt. „Młodzi o sobie". Jest to pierwsza tego rodzaju książka w której udział bierze sama mlodzież czerwonokrzyska, by zapoznać czytelników z działalnością Kół Młodzieży P. C. K. na przestrzeni lat 15-tu.

Z o f i a C z e r n y. Zywienie zbiorowe, część I — żywienie młodzieży na koloniach (Biblioteka Instytutu Gospodarstwa Domowego).

Książka zawierająca wskazówki racjonalnego żywienia młodzieży w wieku szkolnym przez właściwy dobór i przyrządzanie produktów przy równocześnie oszczędnej gospodarce pieniężnej, zaopatrzona w d

brze obmyślany i obliczony jadłospis, może oddać duże usługi w gospodarstwie domowym, na koloniach i półkoloniach dla młodzieży od 6 lat obojga płci, oraz w szkołach gospodarstwa domowego.

Przyszłość w zawodzie. Wyd. „Ligi Pracy" Nr 95[1]). Cena 25 groszy.

Prof. inż. Benedykt Nawrocki omawia w broszurce pod powyższym tytułem w sposób dostępny walory kształcenia zawodowego młodzieży, dowodząc, że każdy człowiek powinien mieć określony zawód w ręce.

Chcę być kupcem. Wyd. „Ligi Pracy" Nr 96. Cena 25 gr.

Prof. Andrzej Bieniek omawia zawód kupca i znaczenie jego w życiu gospodarczym i społecznym.

Wstąpię do szkoły zawodowej. Wydawn. „Ligi Pracy" Nr 97. Cena 25 gr.

Zagadnienie zdobywania zawodu poprzez szkołę zawodową jest przedmiotem treści broszurki prof. inż. Benedykta Nawrockiego, znanego pioniera wychowania gospodarczego, który w tej broszurce radzi rodzicom, dokąd skierować młodzież po ukończeniu szkoły powszechnej.
niedbanego u nas waloru „czasu", który jest jedynym dobrem człowieka,

Najcenniejszy skarb w życiu człowieka. Wydawn. „Ligi Pracy" Nr 98.

Inż. Piotr Drzewiecki wyjaśnia ogromne gospodarcze znaczenie zaniedbanego u nas waloru „czasu"., który jest jedynym dobrem człowieka, nie podlegającym zmianom, a raz stracony, nie może być nigdy odzyskany.

Świetlica. Miesięcznik dla młodzieży świetlicowej. Rocznik I. Numer 1. Czerwiec 1937 r.

Adres redakcji i administracji: Katowice, ul. Pocztowa 16, III. p. Prenumerata roczna 2 zł, cena pojedynczego numeru 20 gr.

---

[1]) Towarzystwo „Liga Pracy", Zarząd Główny w Warszawie, Czackiego 3.

Warunki prenumeraty:

Cena prenumeraty rocznej Dziennika Urzędowego Kur. O. S. Lw. wynosi 6 złotych, która może być uregulowana w 4 ratach kwartalnych. Cena numeru pojedyńczego wynosi 60 groszy. Prenumeratę wpłacać należy wyłącznie na Konto czekowe P. K. O. Nr. 504.090. — Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego — Administracja Dziennika Urzędowego we Lwowie.

Cena ogłoszeń: Cała strona 120 zł., pół strony 65 zł., ćwierć strony 35 zł.

Adres Redakcji i Administracji:

Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie, ul. Karmelicka l. 4.

„Drukarnia Polska" Lwów, Krasickich 18 a. — Tel. 229-19.